

Հավելված
Երևան քաղաքի ավագանու
2018 թվականի մարտի 19-ի
N 130- Ա որոշման

**Երևանի զարգացման
2017 թվականի ծրագրի
իրականացման
հաշվետվություն**

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ.....	2
ԱՐՏԱՔԻՆ ՁԵՎԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ԳՈՎԱԶԴ.....	4
ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒՄ.....	5
ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ.....	6
ԿՈՄՈՒՆԱԼ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ.....	7
ԱՌԵՎՏՐԻ ԵՎ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՈԼՈՐՏ.....	8
ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ.....	10
ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ.....	11
ՀԱՆՐԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ.....	12
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ.....	13
ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆ.....	13
ՄՇԱԿՈՒՅԹ.....	16
ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱ ԵՎ ՍՊՈՐՏ.....	18
ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ՏԱՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ.....	19
ԵՐԵՒԱՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏ.....	20
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ.....	21
ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ.....	23
ԱԶԱՓՆՅԱԿ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ.....	24
ԱՎԱՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ.....	25
ԱՐԱԲԿԻՐ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ.....	27
ԴԱՎԹԱՇԵՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ.....	28
ԷՐԵՖՈՒՆԻ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ.....	29
ԿԵՆՏՐՈՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ.....	31
ՄԱԼԱԹԻԱ-ՍԵԲԱՍՏԻԱ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ.....	32
ՆՈՐ ՆՈՐՔ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ.....	33
ՆՈՐՔ-ՄԱՐԱՇ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ.....	34
ՆՈՒԲԱՐԱՇԵՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ.....	35
ՇԵՆԳԱՎԻԹ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ.....	35
ՔԱՆԱՔԵՌ-ԶԵՅԹՈՒՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ.....	36

Ք Ա Ղ Ա Ք Ա Շ Ի Ն Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն Ե Վ Ճ Ա Ր Տ Ա Ր Ա Պ Ե Տ Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Իրականացվել են Երևան քաղաքի **2005-2020**թթ. Գլխավոր հատակագծի ճշգրտման նախագծի մշակման նախապատրաստական աշխատանքներ: Կատարվել են Երևան քաղաքի գլխավոր հատակագծի իրականացման վերլուծության աշխատանքներ:
- «Երևանի փոքր կենտրոնի կառուցապատման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանվելիք իրավական ակտերի և քաղաքաշինական փաստաթղթերի մշակման աշխատանքները նախատեսվում է իրականացնել օրենքի ընդունումից հետո՝ օրենքով սահմանվելիք ժամկետների համաձայն: Աշխատանքները նախատեսվել են Երևան քաղաքի զարգացման **2018-2022** թվականների հնգամյա ծրագրի «Քաղաքաշինություն և ճարտարապետություն» բաժնում:
- Իրականացվել են Քանաքեռ-Զեյթուն վարչական շրջանի գոտիավորման նախագծի մշակման աշխատանքներ:
- Իրականացվել են հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար Երևան քաղաքում մատչելիության ապահովման միջոցառումներ: Երևանի քաղաքապետի կողմից հաստատված գործունեության ծրագրով հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար հավասար և մատչելի պայմանների ապահովման նպատակով **2017**թ. ընթացքում **468** օբյեկտների /որից **47**-ը բազմաբնակարան, բազմաֆունկցիոնալ շենքեր/ համար տրված նախագծման թույլտվություններում որպես պարտադիր պայման պահանջվել է ապահովել հաշմանդամություն ունեցող անձանց և բնակչության սակավաշարժ խմբերի կենսագործունեության ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ՝ նախագծումը «Շենքերի և շինությունների մատչելիությունը բնակչության սակավաշարժ խմբերի համար» շինարարական նորմատիվ փաստաթղթերի պահանջներին համապատասխան: Նշված պայմանների ապահովմամբ համաձայնեցվել և վերահամաձայնեցվել են թվով **447** օբյեկտների /որից **53**-ը բազմաբնակարան, բազմաֆունկցիոնալ շենքեր/ համար աշխատանքային նախագծեր:
- Կատարվել են աճուրդով օտարված կամ գերակա հանրային շահ ճանաչված տարածքներում ներդրումային ծրագրերի, ճանապարհների և ինժեներական ցանցերի նախագծային աշխատանքներ:
- **2017**թ. մեկնարկվել է Երևանի ենթակայության հանրային շենքերում էներգետիկ արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված ծրագիրը: **2017** թվականի դեկտեմբերի **1**-ին Երևանի քաղաքապետարանի և Եվրոպական ներդրումային բանկի միջև ստորագրվել է «Երևանի էներգաարդյունավետության» ֆինանսական պայմանագիրը: **2017** թվականի դեկտեմբերին **27**-ին Երևանի քաղաքապետարանի և Եվրոպական Միության միջև ստորագրվել է դրամաշնորհային պայմանագիր՝ «Երևան. արևային համայնք» ծրագրի իրականացման վերաբերյալ:
- Լիոն և Երևան քաղաքների համագործակցության շրջանակներում Լիոնի քաղաքապետարանի և Լիոնի քաղաքաշինական գործակալության հետ համատեղ աշխատանքներ են իրականացվել Երևան քաղաքի համար քաղաքաշինական մի շարք ծրագրերի մշակման ուղղությամբ.
  - Երևան քաղաքի քաղաքաշինական կանոնադրության մշակում,
  - Երևան քաղաքի զբոսաշրջության զարգացման քաղաքաշինական հայեցակարգի մշակում,
  - Երևանի «Կոնդ» պատմական թաղամասի վերակառուցման ծրագրի մշակում,

- Ø Երևանի տարանսպորտի և ճանապարհային համակարգի բարելավման ուղղությամբ որոշ ոլորտների կազմակերպման և ստեղծման հնարավոր տարբերակների ուսումնասիրություն և հետազոտում,
- Ø Երևանի «Դավայի այգիներ» անտառպուրակային պատմամշակութային համալիրի ստեղծման ծրագրի մշակում,
- Ø Երևանի կենտրոն - «Զվարթնոց» օդանավակայան արագընթաց տրանսպորտային կապի ստեղծում:
- Ասիական զարգացման բանկի հետ համագործակցությամբ **2017** թվականին իրականացվել են մայրաքաղաքը շրջանցող ռազմավարական ճանապարհի նոր ճանապարհահատվածների կառուցման աշխատանքներ.
  - **2017**թ. ապրիլին մեկնարկել են **Դավթաշեն-Աշտարակի** խճուղի նորճանապարհահատվածի կառուցման աշխատանքները: Դավթաշեն-Աշտարակի խճուղի ճանապարհահատվածի կառուցման արդյունքում Երևանի Դավթաշեն վարչական շրջանը նորճանապարհով կմիանա Աջափնյակ վարչական շրջանի Երևանի արևմտյան մուտքին՝ Աշտարակի խճուղուն: Ճանապարհը կլինի միջազգային չափորոշիչներին համապատասխան: Շինարարական աշխատանքների ընթացքում երթևեկելի գոտուց ամբողջությամբ կտեղափոխվեն առկա հաղորդողիները, իսկ ճանապարհի արտաքին լուսավորությունը կապահովվի լուսադիոդային (**LED**) լուսատուներով:
  - «Քաղաքային կայուն զարգացման ներդրումային ծրագրի» շրջանակներում **2017**թ. մեկնարկեց **Արգավանդ-Շիրակ** նոր ճանապարհահատվածի շինարարությունը: Մինչ աշխատանքների մեկնարկը տարածքում իրականացվել են լայնածավալ պեղումներ՝ ստուգելու պատմամշակութային ժառանգություն համարվող Կարմիր բլուրի տարածքի հնագիտական շերտերը: Շինարարական աշխատանքները ներառում են Հրազդան գետի վրայով **257**մ երկարությամբ նոր մետաղական կամրջի և մոտ **2,7** կմ երկարությամբ երկկողմանի երթևեկությամբ ճանապարհի կառուցում: Կամրջի տակ տեղադրվելու է ջրի և նավթայուղերի մշտական գտիչ՝ նավթայուղերի հոսքը դեպի գետ կանխելու համար: Նոր ճանապարհին ունենալու է մոտ **24**մ լայնությամբ երթևեկելի հատված **4-6** երթևեկելի գոտիներով: Կառուցվող ճանապարհահատվածը կունենա միջազգային չափորոշիչներին համապատասխան նոր արտաքին լուսավորություն՝ լուսադիոդային (**LED**) լուսատուներով:
  - **Ա.Բարսազանյան-Աշտարակ** ճանապարհահատվածի շինարարական աշխատանքների իրականացման պայմանագիրը ստորագրվել է: Աշխատանքները կմեկնարկեն **2018** թվականին:
- Իրականացվում են Արշակունյաց պողոտայի և Գ.Նժդեհի փողոցի հատման հատվածում /«Հայրենիք» կինոթատրոնի խաչմերուկ/ տրանսպորտային հանգույցի նախագծման աշխատանքներ:
- Շարունակվել է Երևան քաղաքի ընդհանուր օգտագործման կանաչ տարածքների կազմակերպման և զարգացման ծրագրերի իրականացումը: Կատարվել են Երևանի Կարապի լճին հարող տարածքի բարեկարգման և կանաչապատման աշխատանքները: Իրականացվել են Երևան քաղաքի Օդակաձև զբոսայգու բարեկարգման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի մշակման և փորձաքննության եզրակացության տրամադրման աշխատանքներ:
- Համայնք-մասնավոր հատված համագործակցության շրջանակում իրականացվել են Գլխավոր պողոտայի՝ Մ.Մաշտոցի պողոտա և Մ.Սարյան փողոցի միջանկյալ տարածքում զբոսայգու վերակառուցման և բարեկարգման աշխատանքներ:

- Շարունակվել են Ավան վարչական շրջանում ուսումնա-մարզական համալիրի շինարարական աշխատանքները:

Ա Ր Տ Ա Ք Ի Ն Ձ Ե Վ Ա Վ Ո Ր Ո Ւ Մ Ե Վ Գ Ո Վ Ա Ջ Դ

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- **2017** թվականին իրականացվել է վարչական շրջաններում առկա թվով **106** գովազդային վահանակների, ցուցանակների արդիականացման, «Գովազդի մասին» ՀՀ օրենքին համապատասխանեցման աշխատանքներ, ինչպես նաև գովազդային վահանակների փոխարինում քաղաքային չափերի գովազդային վահանակներով:
- Էլեկտրոնային կառավարման համակարգի միջոցով իրականացվել է Երևան քաղաքում առկա գովազդային վահանակների հաշվառման, էլեկտրոնային կարգով թույլտվությունների տրամադրման աշխատանքներ: Տրվել է թվով **6658** գովազդի տեղադրման էլեկտրոնային թույլտվություն:
- **2017** թվականին շարունակվել է աշխատանքը մասնագիտացված գովազդային կազմակերպությունների հետ՝ գովազդային վահանակների արդիականացման, սոցիալական գովազդային ծրագրերի իրականացման և Երևան համայնքի հետ աշխատանքի որակի բարձրացման ուղղություններով: Տեղադրվել է թվով **238** սոցիալական արտաքին գովազդ:
- **2017** թվականին շարունակվել է շենք-շինությունների վրա տեղադրվող գովազդային վահանակների անձնագրերի պատրաստման աշխատանքները: Իրականացվել է թվով **60** պատմամշակութային արժեք ներկայացնող շենքերի գովազդային անձնագրավորում:
- Շարունակվել է խիստ հսկողությունը մայրաքաղաքի տարածքում առկա գովազդային վահանակների հայալեզու գրվածքը օրենսդրության պահանջներին համապատասխանեցնելու ուղղությամբ: Հսկողության արդյունքում թվով **71** գովազդների հայալեզու գրվածքներ համապատասխանեցվել են օրենսդրության պահանջներին:
- Շարունակվել է նախկինում վերանորոգված և գունազարդված կամարանցումների վնասված հատվածների նորոգման, թարմացման և թերությունների շտկման աշխատանքները: **54** հասցեներում կատարվել են կամարանցումների վերանորոգման, իսկ **56** հասցեներում՝ գունազարդման աշխատանքներ:
- Իրականացվել է պանելային շենքի ֆասադի գունազարդման աշխատանքներ՝ **1230** քմ ծավալով, և թվով **251** բակային տարածքների գեղագիտական ձևավորման և նկարազարդման աշխատանքներ:
- **2017թ.** մեկնարկել է դեկորատիվ դիտահորերի պատրաստման և տեղադրման ծրագիրը: Ձեռք է բերվել թվով **41** դիտահորի դեկորատիվ կափարիչ՝ Հանրապետության Հրապարակում տեղադրելու համար:
- Լանդշաֆտների ձևավորման աշխատանքների շրջանակներում իրականացվել է նոր լանդշաֆտային էսքիզների ձևավորման աշխատանքներ **3** հասցեներում:
- Փողոցների, հրապարակների, այգիների կահավորման նպատակով իրականացվել է քաղաքային կահույքի արդիականացման աշխատանքներ: Տեղադրվել է շուրջ **1500** նստարան, **600** հատ ձուլվածքով աղբաման: Տեղադրվել է ծառաբների թվով **31** չուգունե ծածկույթ, թվով **5** կամուրջների վրա տեղադրվել են **250** հատ դրոշակահենքեր և դրոշակաձողեր: Պատրաստվել են մշակութային շենքերի, տուն-թանգարանների թվով **20** ցուցնակներ: Վերանորոգվել են **250** հատ անվճար հայտարարությունների վահանակներ: Մայրաքաղաքում տեղադրվել է **3** ինստալացիա:
- Իրականացվել է աղբամանների ամբողջական վերանորոգում՝ **160** հատ, մասնակի վերանորոգում՝ **1310** հատ, նստարանների ամբողջական վերանորոգում՝ **80** հատ, մասնակի վերանորոգում՝ **1600** հատ:

- **2017թ.** իրականացվել է **1350** քմ ծավալով **907** հատ մետաղյա հենասյունների վերանորոգման և հատուկ պաշտպանիչ նյութով երեսպատման աշխատանքներ:
- Իրականացվել է լոգոտիպերի մշակման աշխատանքներ տարբեր միջոցառումների համար՝ քաղաքի տոնական ձևավորման հայեցակարգի և գեղարվեստական բովանդակությանը վերաբերող ընդհանուր պահանջների կիրառմամբ:
- **2017թ.** իրականացվել է մի շարք քաղաքային միջոցառումների ձևավորման և դրոշակագարդման աշխատանքներ (Բանակի օր, Սուրբ Սարգիս, Մայիսի **1**, Մայիսի **9**, Մայիսի **28**, Վերջին զանգ, Երեխաների պաշտպանության օր, Երևանյան ամառ, Սահմանադրության օր, Անկախության օր, Ուսուցչի օր, Էրեբունի-Երևան, Ամանորյա տոնակատարություններ և այլն):
- Օտարերկրյա պատվիրարկությունների պետական և պաշտոնական այցերի ժամանակ իրականացվել է դրոշակագարդման աշխատանքներ:

Շ Ի Ն Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն Ե Վ Բ Ա Ր Ե Կ Ա Ր Գ Ո Ւ Մ

2017թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Հաշվի առնելով վարչական շրջանների համաչափ զարգացման սկզբունքը՝ **2017թ.** մայրաքաղաքում ասֆալտապատման աշխատանքներ են իրականացվել բոլոր **12** վարչական շրջանների փողոցներում, բակերում, մայթերում՝ շուրջ **800** հազ. քմ ընդհանուր մակերեսով, որի **60-70%-ն** իրականացվել է բակային տարածքներում: Կատարվել են նաև ասֆալտբետոնե ծածկի փոսային նորոգման աշխատանքներ:
- **2017թ.** կատարվել է **402185** գծմ ճաքալցման աշխատանքներ:
- Իրականացվել են **5948** քմ գրունտային ճանապարհների հիմնանորոգման աշխատանքներ:
- Շարունակվել է հենապատերի վերանորոգման ծրագիրը: **2017թ.** իրականացվել են **42** հենապատերի ընթացիկ նորոգման աշխատանքներ:
- Վարձակալությամբ տրված ստորգետնյա հետիոտն անցումներում իրականացվել են ընթացիկ նորոգման և հիմնանորոգման աշխատանքներ՝ վարձակալների հետ համագործակցությամբ:
- Շարունակվել է թեքահարթակների կառուցման ծրագիրը: **2017թ.** կառուցվել է թվով **336** թեքահարթակ, **24** հասցեներում տեղադրվել են նաև հաշմանդամություն ունեցող քաղաքացիների համար նախատեսված հատուկ սալիկներ:
- Կատարվել է **3390** գծմ եզրաքարերի վերանորոգման և **5250**քմ մայթերի սալիկապատման աշխատանքներ:
- Իրականացվել են թվով **37** կամուրջների, ուղեանցերի, տրանսպորտային հանգույցների, վերգետնյա անցումների և կամրջային կառույցների շահագործման և սպասարկման ծառայություններ:
- Վերանորոգվել է **69** շենքերի թվով **166** վթարային պատշգամբ:
- Կատարվել են Կարապի լճի շրջակա տարածքի բարեկարգման և կանաչապատման աշխատանքներ:
- **2017թ.** կառուցվել է **5** մինի ֆուտբոլի դաշտ:
- Հիմնանորոգվել է թվով **8** մանկապարտեզ, վերանորոգման աշխատանքներ են իրականացվել թվով **23** մանկապարտեզներում:
- Հիմնանորոգվել է Ա.Գաբրիելյանի անվան երաժշտական դպրոցը, Շենգավիթ վարչական շրջանի պատանեկան ստեղծագործական կենտրոնը, Նորք-Մարաշ վարչական շրջանի համալիր մարզադպրոցին կից մարզասրահը: Էրեբունի վարչական շրջանի մանկապատանեկան ստեղծագործական կենտրոնի հիմնանորոգման աշխատանքները նախատեսվում է ավարտել **2018թ.**:

- Թվով 7 պոլիկլինիկաներում կատարվել են լուսամուտների փոխարինման աշխատանքներ:

2017թ. շարունակվել են մայրաքաղաքի 35 ջրային կառույցների վերանորոգման, վերազինման, պահպանման և շահագործման աշխատանքները: Ընթացիկ վերանորոգման աշխատանքներ են իրականացվել Հանրապետության հրապարակի շատրվաններում: **2017թ.** դեկտեմբերի 1-ից գործարկվել է «Կարապի լիճ» սահադաշտը: Համայնք-մասնավոր հատված համագործակցությամբ իրականացվել է բարեկարգման կարիք ունեցող շատրվանների վերանորոգման և հիմնանորոգման աշխատանքներ:

- Կատարվել է 4-րդ կարգի վթարային Տիգրան Մեծ պողոտայի հ.47 շենքի քանդման աշխատանքներ, ինչպես նաև 3-րդ աստիճանի վնասվածության Ֆուչիկի փողոցի հ.23 շենքի ամրացման 1-ին փուլով նախատեսված վերականգնման-ամրացման աշխատանքները:

Ա Ն Շ Ա Ր Ժ Գ ՈՒՅՔԻ Կ Ա Ռ Ա Վ Ա Ր ՈՒ Մ

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- ՀՀ կառավարության 2005 թվականի հունիսի 9-ի հ.947-Ն և 2017 թվականի օգոստոսի 10-ի հ. 1016-Ն որոշումների համաձայն ուսումնասիրվել են գոհված (մահացած) կամ հաշմանդամ դարձած զինծառայողների (ազատամարտիկների) ընտանիքների թվով 523 գործեր, որոնցից սահմանված չափորոշիչներին համապատասխանող 338 գործերն ուղարկվել են ՀՀ պաշտպանության նախարարություն:

- ՀՀ կառավարության 2005 թվականի դեկտեմբերի 29-ի հ.2387-Ն որոշմամբ քաղաքացիների դիմումների հիման վրա նախապատրաստվել են Երևանի քաղաքապետի թվով 249 որոշման նախագծեր, և արդյունքում հասցեավորվել են թվով 2766 շենքեր, շինություններ և այլ գույքային միավորներ, ինչպես նաև հասցեավորման որոշումներ են կայացվել Երևան համայնքի սեփականություն հանդիսացող թվով 167, անհատույց օգտագործման՝ թվով 128, վարձակալությամբ տրամադրված՝ թվով 435 և ինքնակամ կառուցված՝ թվով 584 գույքային միավորների համար:

- ՀՀ կառավարության 02.02.2002թ. հ.88, 19.03.2015թ. հ.596-Ն, 15.12.2005թ. հ.2330-Ն և 29.12.2011թ. հ.1920-Ն որոշումների հիման վրա մշակված նախագծերի հիման վրա կայացվել է անշարժ գույքի գործառնական և հողամասի գործառնական ու նպատակային նշանակությունների փոփոխման վերաբերյալ Երևանի քաղաքապետի թվով 110 որոշում, ինչը հնարավորություն է տվել գույքահարկի բազայում կատարել համապատասխան փոփոխություններ՝ գույքահարկի վճարի չափը համապատասխանեցնելով գույքի փաստացի օգտագործման նշանակությանը:

- «Պետության և համայնքների սեփականությանը պատկանող հողամասերը սեփականության իրավունքով անհատույց տրամադրելու մասին» ՀՀ հողային օրենսգրքի 63-րդ հոդվածի համաձայն իրականացվել են նախկինում սեփականաշնորհված, սակայն օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իրավունքներ չձևակերպած թվով 223 գույքային միավորների հիմքերի վերականգնման, սահմանների ճշտման, ինչպես նաև վերաճշտման աշխատանքներ:

- «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին», «Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մասին» ՀՀ օրենքների, ՀՀ կառավարության 29.05.2009թ. հ.604-Ն որոշման հիման վրա գույքագրվել և պետական գրանցում է կատարվել Երևան համայնքի սեփականությունը համարվող թվով 106 գույքային միավորների նկատմամբ:

- Երևան քաղաքի ավագանու 2016 թվականի դեկտեմբերի 21-ի «Երևան քաղաքի սեփականություն համարվող գույքն օգտագործման տրամադրելու և օտարման 2017 թվականի ծրագրի վերաբերյալ» հ.648-Ն որոշմամբ հաստատված հավելվածի 4-րդ կետի և ՀՀ

քաղաքացիական օրենսգրքի **34**-րդ գլխի կանոնների հիման վրա կայացվել են Երևանի քաղաքապետի թվով **109** որոշումներ՝ բնակարաններն անհատույց օտարելու մասին:

- Կատարվել են թարմացումներ և փոփոխություններ անշարժ գույքի կառավարման էլեկտրոնային ծրագրում՝ կապված ընթացիկ ժամանակահատվածում իրականացված գործարքների և նոր հայտնաբերված գույքերի հետ:
- Կատարվել են աշխատանքներ Երևան քաղաքում ներդրումային ծրագիր իրականացնելու նպատակով համայնքի սեփականություն հանդիսացող գույքերի առանձնացման և դրանց օտարումը խթանելու նպատակով ներդրումային առաջարկների կազմման և աճուրդի կամ մրցույթի ներկայացման ուղղությամբ:
- Երևան համայնքի սեփականություն համարվող գույքն օգտագործման տրամադրելու, օտարման աճուրդի և մրցույթի կազմակերպման աշխատանքների շրջանակներում հաշվետու ժամանակահատվածում գումարվել են գույքի օտարման թվով **9** և հողի օտարման աճուրդների թվով **34** նիստեր:
- Տարվել են աշխատանքներ Երևան համայնքի սեփականություն հանդիսացող գույքի օտարման, վարձակալությամբ և անհատույց օգտագործման տրամադրելու, ինչպես նաև վարձակալությամբ տրամադրված գույքերի գործողության ժամկետները երկարացնելու ուղղությամբ: Արդյունքում օտարվել են թվով **136** հողամասեր և թվով **23** գույք, անհատույց օգտագործման տրամադրվել է թվով **12** գույք, ինչպես նաև երկարացվել են թվով **8** տարածքների վարձակալության ժամկետները:
- Վարչության կողմից մշակված նախագծերի հիման վրա կայացվել են Երևանի քաղաքապետի թվով **111** որոշումներ՝ ոչ բնակելի տարածքները վարձակալությամբ տրամադրելու վերաբերյալ:
- Երևան համայնքի սեփականությունը հանդիսացող գույքային միավորների նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցումները ապահովելու նպատակով «Քաղաքաշինություն» ՓԲԸ-ի միջոցով չափագրման աշխատանքներ են իրականացվել թվով **113** գույքային միավորների նկատմամբ:

Կ Ո Մ Ո Ւ Ն Ա Լ Տ Ն Տ Ե Ս Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Աշխատանքներ են իրականացվել Երևանի ջրամատակարարման բարելավման ծրագրի շրջանակներում, որն իրականացվում է **2015** թվականից Վերակառուցման և զարգացման Եվրոպական բանկի, Եվրոպական ներդրումային բանկի և Եվրոպական միության հարևանության ներդրումային ծրագրի ֆինանսավորմամբ: **2017** թվականին մայրաքաղաքում կառուցվել է **90** կմ ջրամատակարարման և **29** կմ ջրահեռացման ցանց: Երևանում կառուցվել են թվով **6001** սեփական տնային տնտեսությունների ջրաչափական հանգույցներ: Կառուցվել է սեփական առանձնատների միացումների **34** կմ երկարությամբ ջրագիծ: **2017** թվականին **24** ժամյա ջրամատակարարման տևողության տոկոսային հարաբերակցությունը հասցվել է **84%**-ի՝ **2016** թվականի **83%**-ի փոխարեն:
- Համատիրություններում իրականացված ուսումնասիրությունների ժամանակ հայտնաբերված թերությունները շտկելու նպատակով ցուցաբերվել է համապատասխան խորհրդատվական աջակցություն:
- Բազմաբնակարան շենքերի **601** կառավարման մարմիններում ուսումնասիրվել է պարտադիր նորմերի գծով իրականացված աշխատանքները, համատիրությունների նախագահների և կառավարիչների աշխատանքային գործունեությունը և բնակչության հետ նրանց համագործակցությունը, սեփականատերերին ներկայացվող ամենամսյա

հաշվետվությունների օրենսդրության համապատասխանությունը, որոնց արդյունքներն արտահայտվում են ամենամյա գնահատման չափորոշիչներում:

- Վերանորոգվել է բազմաբնակարան շենքերի շուրջ **1432** մուտք, շուրջ **95534** քմ հարթ և **45714** քմ թեք տանիք:

- Հաբիթաթ Ֆոր Հյումենիթի Արմենիա հիմնադրամի հետ համագործակցությամբ իրականացվել են էներգաարդյունավետության բարձրացմանն ուղղված աշխատանքներ **1** հասցեում և ընդհանուր օգտագործման տարածքների վերանորոգման աշխատանքներ **8** հասցեներում:

- Կազմվել է Նոր աղբավայրի կառուցման մրցութային փաթեթը և ներկայացվել Եվրոպական ներդրումային բանկի և Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի հաստատմանը՝ մրցույթի հայտարարման նպատակով:

- Ամենօրյա հսկողություն է իրականացվել Երևան քաղաքի սանիտարական մաքրման ընկերությունների կողմից մայրաքաղաքի փողոցների, մայթերի, հրապարակների, բակային և ընդհանուր օգտագործման այլ տարածքների սանիտարական մաքրման, ինչպես նաև թվով **4865** բազմաբնակարան շենքերից և մոտ **55000** մասնավոր տնտիսություններից իրականացվող աղբահանության աշխատանքների կատարման որակի նկատմամբ: Երևան քաղաքի փողոցներում աղբամանների և կոնտեյներների տեղադրման համար կառուցվել են ընդհանուր թվով **251** հարթակներ: Իրականացվել են փողոցների, մայթերի, հրապարակների, ստորգետնյան և վերգետնյա անցումների աստիճանավանդակների և այլ ինժեներական կառույցների սանմաքրման աշխատանքներ: **2017**թ. Երևանի վարչական տարածքից հավաքվել և տարբեր աղբավայրեր է տեղափոխվել շուրջ **470.000** տոննա կենցաղային աղբ: Իրականացվել է խիստ հսկողություն ոչ սահմանված վայրում կենցաղային և շինարարական աղբ թափելու դեպքերը բացառելու նկատմամբ:

- ՄԱԶՕ հայաստանյան գրասենյակի հետ համագործակցությամբ «Քաղաքային կանաչ լուսավորություն» ՄԱԶՕ-ԳԷՖ/**00074869** ծրագրի շրջանակներում իրականացվել է Աթենքի փողոցի, Բրազիլիայի հրապարակի, Ծիծեռնակաբերդի խճուղու և Արշակունյաց պողոտայի արտաքին լուսավորության համակարգի արդիականացման աշխատանքներ: Երևանի կենդանաբանական այգու արտաքին լուսավորության համակարգում տեղադրվել է ևս **50** ԼԵԴ լուսատու: «Քաղաքային կանաչ լուսավորություն» ծրագրի շրջանակում իրականացվել է նաև Երևանի քաղաքապետարանի Արգիշտի **1** հասցեում գտնվող շենքի և Երևանի պատմության թանգարան ՊՈԱԿ-ի շենքի ներշենքային լուսավորության համակարգերի արդիականացման և էներգաարդյունավետության բարձրացման աշխատանքներ:

- Իրականացվել է **2532** օբյեկտների (փողոցներ, այգիներ, հուշարձաններ և այլն) **1643** կմ երկարությամբ արտաքին լուսավորության ցանցի շահագործման և պահպանման աշխատանքներ: Իրականացվել է շուրջօրյա հերթապահություն՝ արտաքին լուսավորության ցանցի վթարված հատվածների հայտնաբերման և վերականգնման համար: Վերականգնվել է թվով **445** օբյեկտների արտաքին լուսավորության ցանցը՝ նորակառույց ցանցի երկարությունը կազմել է **86** կմ:

Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական բանկի ֆինանսավորմամբ իրականացվող արտաքին լուսավորության համակարգի արդիականացման ծրագրի շրջանակներում կատարվել են մրցութային փաստաթղթերի մշակման աշխատանքները:

Ա Ռ Ե Վ Տ Ր Ի Ե Վ Ս Պ Ա Ս Ա Ր Կ Ո Ւ Մ Ն Ե Ր Ի Ո Լ Ո Ր Տ

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Աշխատանքներ են իրականացվել առևտրի և սպասարկման ոլորտի օրենսդրության կատարելագործման ուղղությամբ: Առաջարկություններ են ներկայացվել «Առևտրի և ծառայությունների մասին», «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» «Տեղական

ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքներում, «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու վերաբերյալ:

- Առևտրի և ծառայությունների ոլորտում օրենքով տրված լիազորությունների շրջանակներում իրականացվել է հսկողություն: Աշխատանքներ են իրականացվել «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» ՀՀ օրենսգրքի **43.1-րդ, 113-րդ, 152-րդ, 156-րդ, 158-րդ, 162-րդ և 169.¹⁶-րդ** հոդվածներով նախատեսված իրավախախտումները հայտնաբերելու, արձանագրություններ կազմելու ուղղությամբ: **2017թ.** վարչական շրջաններում առևտրի, հանրային սննդի և կենցաղային ծառայությունների ոլորտում խախտումների համար կազմված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ արձանագրությունների ընդհանուր թիվը կազմել է **1044**:

- Բացօթյա առևտրի նկատմամբ իրականացվել է անհրաժեշտ հսկողություն և կանոնակարգում: Միջոցառումներ են ձեռնարկվել Երևան քաղաքում բացօթյա ապօրինի առևտրի վերացման ուղղությամբ: Երեկոյան ժամերին, հանգստյան և տոնական օրերին բացօթյա ապօրինի առևտուրը արգելելու և կանխարգելելու նպատակով մայրաքաղաքի կենտրոնական փողոցներում և հրապարակներում սահմանվել է հերթապահություն:

- Բացօթյա ապօրինի առևտրից ազատված տարածքներում առևտրի վերսկսումը բացառելու նպատակով շաբաթվա բոլոր օրերին, այդ թվում հանգստյան օրերին, կազմակերպվել են շրջայցեր: Բացօթյա ապօրինի առևտուր իրականացնելու համար առևտրի ոլորտում տարվա ընթացքում կազմվել են վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ **501** արձանագրություններ: Կանոնակարգվել է նաև օրենքով թույլատրվող ապրանքների բացօթյա առևտուրը: Առևտուրը կանոնակարգվել է նաև Երևանի գետնանցումներում: Պարբերաբար ուսումնասիրություններ են կատարվել Երևան քաղաքում գործող գյուղատնտեսական արտադրանքի և գյուղմթերքի փոքրածավալ բոլոր **27** շուկաներում և համապատասխան միջոցներ են ձեռնարկվել հայտնաբերված խախտումների և թերությունների վերացման, սպասարկման որակի բարելավման ուղղությամբ:

- Երևանի քաղաքապետարանի և ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության համագործակցությամբ, մայրաքաղաքում գյուղմթերքների առևտուրը կանոնակարգելու, բացօթյա ապօրինի առևտուրը վերացնելու, արտադրող-սպառող անմիջական կապն ապահովելու նպատակով Արաբկիր և Կենտրոն վարչական շրջանում, սկսել են գործել գյուղատնտեսական մթերքների տոնավաճառներ, որտեղ առևտուր են իրականացնում միայն գյուղմթերք արտադրողները:

- Մասնավոր ներդրումների հաշվին գյուղմթերքի փոքրածավալ **3** շուկա է կառուցվել Շենգավիթ և Դավթաշեն վարչական շրջաններում:

- Ուսումնասիրվել է Երևանի վարչական շրջանների դեկավարների կողմից տրված ոգելից խմիչքների և ծխախոտի վաճառքի ու իրացման, հեղուկ վառելիքի, սեղմված բնական կամ հեղուկացված նավթային գազերի և տեխնիկական հեղուկների վաճառքի, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի առուվաճառքի, բացօթյա առևտրի կազմակերպման, վարչական շրջանների տարածքներում առևտրի, հանրային սննդի, շահումով խաղեր և վիճակախաղեր կազմակերպող օբյեկտներին, բաղնիքներին (սաունաներին), խաղատներին ժամը **24.00**-ից հետո աշխատելու թույլտվությունների, տեղական տուրքերի վճարումների առկայությունը և դրանց բացակայության դեպքում միջոցներ են ձեռնարկվել թույլտվություններ ձեռք բերելու և համապատասխան տեղական տուրքերը վճարելու ուղղությամբ: Վերոհիշյալ օբյեկտների նկատմամբ հսկողությունն ուժեղացնելու և աշխատանքների արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով ստեղծված էլեկտրոնային շտեմարանում պարբերաբար կատարվել է տվյալների թարմացում:

- Իրականացվել են առևտրի օբյեկտներում պիտանիության ժամկետն անցած ապրանքների վաճառքի դեպքերը հայտնաբերելու, արգելելու և կանխարգելելու ուղղությամբ անհրաժեշտ միջոցառումներ: Հսկողություն իրականացված օբյեկտներում պիտանիության

Ժամկետն անցած ապրանքների վաճառք իրականացնելու համար կազմվել է 7 արձանագրություն:

- Երևան քաղաքի 17 ստորգետնյա անցումներում պարբերաբար կազմակերպվել են շրջայցեր և ապօրինի առևտրի արգելման ու կանոնակարգման աշխատանքներ:
- Ապամոնտաժվել են լքյալ և չգործող առևտրի և սպասարկման 45 կրպակներ:
- Իրականացվել է հսկողություն թափառող կենդանիների վնասազերծման աշխատանքների նկատմամբ: 2017թ. ընթացքում ստերիլիզացվել է՝ 3818, քնեցվել 250, վնասազերծվել՝ 10201 թափառող կենդանի:
- Աշխատանքներ են տարվել Երևան քաղաքի ավագանու 2011 թվականի հոկտեմբերի 24-ի «Երևան քաղաքում ընտանի կենդանիներ պահելու և հաշվառելու կանոնները հաստատելու մասին» N 312-Ն որոշման պահանջներն ապահովելու ուղղությամբ: Ընտանի կենդանիներ պահելու կանոնները խախտելու համար կազմվել է 10 արձանագրություն: Առաջարկություններ է ներկայացվել «Կենդանիների մասին» և «Կենդանիների պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերի վերաբերյալ:
- Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայության հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում պարբերաբար կատարվել են ուսումնասիրություններ և հսկողություն է իրականացվել դպրոցական բուֆետների վիճակի և մատակարարվող սննդի որակի ապահովման ուղղությամբ: Ձեռնարկված միջոցառումների շնորհիվ իրականացվել են դպրոցական բուֆետների վերանորոգման և կահավորման մեծ ծավալի աշխատանքներ:

Տ Ր Ա Ն Ս Պ Ո Ր Տ

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Իրականացվել են Երևան քաղաքի ներքաղաքային կանոնավոր ուղևորափոխադրումների նոր երթուղային ցանցի մշակման նախապատրաստական աշխատանքներ: WYG խորհրդատվական ընկերության կողմից իրականացվող՝ Երևան քաղաքի հասարակական տրանսպորտի նոր երթուղային ցանցի մշակման աշխատանքների շրջանակներում պատրաստվել է նոր ցանցի նախագիծը, որը կներկայացվի Երևանի քաղաքապետի 09.02.2017թ. հ.333-Ա որոշմամբ ստեղծված մասնագիտական աշխատանքային խմբի քննարկմանը: Նոր ցանցի մասնագիտական ուսումնասիրությանն ու վերջնական հաստատմանը հաջորդելու են բարեփոխման աշխատանքները, ինչպես նաև նոր ցանցի առանձնահատկությունների վերաբերյալ հանրային լայն իրազեկումը:
- Շարունակվել են Մետրոպոլիտենի գործող դրենաժային թունելի երկարացման համար կատարվող աշխատանքները: 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ հորատվել է 345.1 գծմ, այդ թվում 2017 թ.՝ 216.4 գծմ: Ավարտվել են ընթացքային թունելների աջ և ձախ պատերին հողանցման շինայի մոնտաժման աշխատանքները՝ 39753մ ընդհանուր երկարությամբ: Մետրոպոլիտենի «Բարեկամություն», «Երիտասարդական», «Հանրապետության հրապարակ», «Գործարանային» և «Մարշալ Բադրամյան» կայարանների լուսավորությունն արդիականացվել է ԼԵԴ լամպերով, տեղադրվել է ընդհանուր առմամբ 3855 լամպ, որի արդյունքում էլեկտրաէներգիայի զգալի խնայողություն է ապահովվում:
- Իրականացվել են Երևանի վերգետնյա էլեկտրատրանսպորտի պատշաճ շահագործման և հետագա զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ՝ առկա շարժակազմի հիմնանորոգում, հպակային ցանցի բարելավում, հենասյուների փոխարինում, նոր մալուխագծերի անցկացում և այլ աշխատանքներ:
- Վճարովի ավտոկայանատեղերում իրականացվել են ճանապարհային նշանների վերականգնման և գծանշումների թարմացման աշխատանքներ:

- Երևան քաղաքի ավագանու որոշումների հիման վրա կազմակերպվել և կահավորվել են թվով 15 ծառայողական ավտոկայանատեղեր և սահմանվել են թվով 4 տաքսի-ավտոմոբիլների նոր կայանատեղեր:
- ՀՀ ճանապարհային ոստիկանության հետ համատեղ ուսումնասիրությունների արդյունքում մի շարք փողոցներում և հրապարակներում կիրառվել են ճանապարհային երթևեկության կազմակերպչական նոր լուծումներ:
- Իրականացվել են առկա երթուղային ցանցի պայմաններում ուղևորների տրանսպորտային սպասարկման որակի բարձրացմանն ուղղված աշխատանքներ: Ներքաղաքային երթուղիներում պարբերաբար իրականացվել են ստուգայցեր՝ անբավարար արտաքին տեսք և ուղեսրահ ունեցող տրանսպորտային միջոցների աշխատանքը արգելելու, վարորդների կողմից աշխատանքի ժամանակ ծխելու, երաժշտություն միացնելու դեպքերը բացառելու համար:
- Կազմակերպվել է երթուղիների համալրման (փոխարինման) թվով 8 գործընթաց, որոնց ընթացքում կազմակերպությունների կողմից տարբեր երթուղիներում ներկայացվել են, ընդհանուր առմամբ 108 միավոր տրանսպորտային միջոցներ:
- Ներքաղաքային կանոնավոր փոխադրումների երթուղիներում շահագործվող շարժակազմերի (ավտոբուս, տրոլեյբուս, միկրոավտոբուս) ցուցահարթակների թարմացման և գրառումների վերանայման աշխատանքները հետաձգվել են՝ հաշվի առնելով, որ ներկայումս ամբողջությամբ վերանայվում և մշակվում է նոր երթուղային ցանց:
- Թվով 37 ավտոբուսների ուղեսրահներում տեղադրվել են կանգառների հայտարարման սարքեր:

Բ Ն Ա Պ Ա Հ Պ Ա Ն Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- 2017 թվականին տնկվել է ընդհանուր թվով շուրջ 45000 հատ ծառ և թուփ: Գարնանային և աշնանային ժամանակահատվածում ձևավորվել է ընդհանուր թվով 26000 ծառ, կրապատվել՝ շուրջ 75000 ծառատեսակ: Աշխատանքներն իրականացվել են 12 վարչական շրջաններում:
- Մայրաքաղաքի բոլոր վարչական շրջաններում իրականացվել է ընդհանուր թվով 20000 հատ վարդի թփի տնկում: Իրականացվել է 750000 հատ վարդակակաչի տնկում:
- Վարչական շրջաններում տնկվել են 2730000 հատ ծաղկասածիլներ, որի արդյունքում ծաղկապատ տարածքը կազմել է 7.3 հա:
- Տեղադրվել է թվով 55 գեղարվեստական կոմպոզիցիա:
- Սիգամարգերի բարելավման նպատակով ներկրվել է 10520 խմ բուսահող:
- Սիլիկյան թաղամասում կառուցվել է 6.6 կմ երկարությամբ ջրագիծ:
- Կառուցվել են խորքային հորեր հետևյալ հասցեներում՝ Գլխավոր պողոտա (Մարյան փող.-Մաշտոցի պող. հատված) և Ըաֆֆու փողոց:
- Իրականացվել է համագործակցություն հասարակական կազմակերպությունների հետ քաղաքի կանաչապատման գործընթացում:
- Համայնք-մասնավոր հատված համագործակցության շրջանակներում, իրականացվել են քննարկումներ Երևան քաղաքի գլխավոր հատակագծից բխող այգիների, պուրակների ստեղծման կամ բարեկարգման հարցերի վերաբերյալ:

Հ Ա Ն Ր Ա Կ Ր Թ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Կազմակերպվել է դպրոցների բուժաշխատողների համակարգված վերապատրաստման գործընթացը: Բուժկետերը համալրվել են անհրաժեշտ դեղորայքով:
- Սովորողների և դպրոցների ու մանկապարտեզների մանկավարժների՝ համակարգչային գրագիտության մակարդակի բարձրացման նպատակով՝ որպես նորագույն տեխնոլոգիաների լայնածավալ կիրառման հիմք, համապատասխան ՀԿ-ների համագործակցությամբ, ինչպես նաև սեփական ուժերով կազմակերպվել են վերապատրաստման դասընթացներ:
- Ապահովվել է տեղեկատվական հաղորդակցման տեխնոլոգիաների՝ որպես ուսուցման նոր միջոցի, նպատակային կիրառումը դասապրոցեսում՝ ինտերակտիվ և համագործակցային ուսուցման մեթոդներով:
- Մանկավարժների խրախուսման նպատակով կազմակերպվել և անցկացվել են Երևան քաղաքի «Տարվա լավագույն տնօրեն», «Տարվա լավագույն ուսուցիչ», «Տարվա լավագույն դաստիարակ» մրցույթները, ինչպես նաև նույն մրցույթների քաղաքային փուլերը: Հաղթողների պարգևատրումը իրականացվել է ուսուցիչների մասնագիտական տոնի օրը:
- Անցկացվել է ՀՀ անկախության 26-րդ տարեդարձին նվիրված դպրոցականների մարզական, Ազգային Ժողովի գավաթի կիսաեզրափակիչ խաղերի քաղաքային փուլը: Հոկտեմբերի 22-ին ապահովվել է Երևանի մասնակիցների մասնակցությունը Ծաղկաձորում անցկացված Ազգային ժողովի գավաթի խաղարկության մրցումների եզրափակիչ փուլին:
- Կազմակերպվել և անցկացվել են առարկայական օլիմպիադաների տարածքային, քաղաքային փուլերը: Ապահովվել է սովորողների մասնակցությունը հանրապետական փուլին:
- Կազմակերպվել է Եղիշե Չարենցի 120-ամյա հոբելյանին նվիրված տասնօրյակը, ինչպես նաև Հրանտ Մաթևոսյանի, Հ. Թումանյանի, Հ.Շիրազի և Մոնթե Մելքոնյանի անվան դպրոցներում իրականացվել են հոբելյանական միջոցառումներ և շաբաթներ:
- Ասմունքի, շարադրության, ինչպես նաև մտավոր առանձնահատուկ օժտվածությամբ դպրոցականների հայտնաբերման նպատակով կազմակերպվել են մրցույթներ՝ «Մայր իմ անուշ ու անգին», «Ապրիլյան հերոսամարտ», «Մենք հաղթանակի սերունդն ենք», «Ես Երևանցի եմ» և «Անմահության քառուղիներով», թեմաներով:
- Կազմակերպվել են դպրոցական սպորտլանդիաներ՝ սահմանափակ կարողություններով երեխաների մասնակցությամբ: Վերջիններս այցելել են մայրաքաղաքի մշակութային օջախներ՝ նախատեսված ծրագրով:
- Իրականացվել է բարեկարգ շրջակայքով, կանաչապատված և ծառաշատ դպրոցի և մանկապարտեզի ծրագիրը շուրջ երկու տասնյակ դպրոցներում և երկու տասնյակ մանկապարտեզներում:
- Դպրոցներում և մանկապարտեզներում համակարգվել են հասարակության հոգածությունը նշված հաստատությունների նկատմամբ ապահովելու ուղղությամբ իրականացվող աշխատանքները: «Օգնի՛ր դպրոցիդ» և «Օգնի՛ր մանկապարտեզիդ» ծրագրերի հաշվեհամարներին կատարված նվիրատվությունները օգտագործվել են հաստատությունների վերանորոգման և գույքի թարմացման նպատակով, նպաստել են սովորողների՝ մշակութային օջախներ այցելությանը:
- Համակարգվել են մանկապարտեզների շենքերի վերանորոգման և հիմնանորոգման շարունակականության ուղղությամբ իրականացվող աշխատանքները: Կազմակերպվել է Երևանի հհ. 26, 69, 70, 91, 114, 139, 160 և 162 մանկապարտեզների նորամուտը՝ հիմնովին վերանորոգելուց և կահավորելուց հետո:

- Մինչև 5 տարեկան երեխաների՝ օրենքով սահմանված կարգով նախադպրոցական կրթություն ստանալու հնարավորությունն ապահովելու նպատակով համակարգվել է Երևանի հհ.1, 21, 59, 175 դպրոցներում գործող նախակրթարանների գործունեությունը: Առաջնահերթությամբ մանկապարտեզներ ընդունվեցին հերթագրված 5-տարեկան բոլոր երեխաները: Ավագ խմբերում երեխաների ընդհանուր թիվը կազմում է **9568**:
- Մանկապարտեզների նյութատեխնիկական բազայի հարստացման նպատակով մանկապարտեզներին հատկացվել է անհրաժեշտ գույք:
- Մանկապարտեզների բուժաշխատողների հետ կազմակերպվել են հանդիպումներ, գրույցներ: Բուժկետերը համալրվել են անհրաժեշտ դեղորայքով:
- Մանկավարժների խրախուսման նպատակով կազմակերպվել են Երևան քաղաքի «Տարվա լավագույն տնօրեն», «Տարվա լավագույն դաստիարակ» մրցույթները:

Ա Ռ Ո Ղ Ջ Ա Պ Ա Հ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Որակյալ բժշկական ծառայության մատուցման և մատչելիության բարձրացման նպատակով Երևանի ենթակայության առողջապահական կազմակերպությունների համար ձեռք է բերվել **1** ռենտգեն ապարատ, **4** կարդիոտոկոգրաֆ, **1** էլեկտրակոագուլյատոր, **1** ավտոկլավ, **1** ուլտրաձայնային ստացիոնար հետազոտման սարք, **3** դեղաչափը կարգավորող սարք, **1** արհեստական շնչառության սարք, **1** դեֆիբրիլյատոր, **4** պուլսօքսիմետր (նորածնային), **1** ներարկիչ իֆուզիոն պոմպ (նորածնային), **2** հիվանդի մոնիտոր, **1** անզգայացման սարք, **1** նորածինների տաքացվող սեղան՝ ջերմային տվիչով, **5** շարժական կողմնային լամպ, **1** բազմաֆունկցիոնալ վիրահատական սեղան՝ մանկաբարձական վիրահատությունների համար, **1** բազմաֆունկցիոնալ վիրահատական սեղան գինեկոլոգիական վիրահատությունների համար, **10** շարժական շտատիվ՝ ներերակային ինֆուզիաների համար, **3** մանկաբարձական աթոռ, **17** գինեկոլոգիական զննման աթոռ, **20** նորածնային մահճակալ, **1** վիրահատական լամպ:
- Լիարժեք ախտորոշում և արդյունավետ բուժում իրականացնելու նպատակով Երևանի բնակիչների համար ձեռք է բերվել կոմպյուտերային տոմոգրաֆիայի ծառայություն՝ թվով **240** հատ:
- **2017** թվականին Երևանի ենթակայության «Քանաքեռ-Զեյթուն ծննդատուն» ՓԲԸ-ի համար ձեռք է բերվել **63** անուն /**454** հատ/ տնտեսական և գրասենյակային գույք:
- Կատարվել է թվով **7** պոլիկլինիկաների պատուհանների փոխարինման աշխատանքներ:
- **2017**թ. **65** բժիշկ և **55** բուժքույր անցել է մասնագիտական վերապատրաստումներ:
- Երևանի քաղաքապետարանի կողմից բուժման ուղեգրեր են տրվել թվով **1668**, իսկ առողջարանային վերականգնողական ուղեգրեր՝ թվով **250** քաղաքացիներ:
- Երևանի պոլիկլինիկաներում գրանցվել է **2 578 273** հաճախում: Երևանի ենթակայության պոլիկլինիկաների կողմից բուժման ուղեգրեր են ստացել թվով **29 333** քաղաքացիներ:

Ս Ո Ց Ի Ա Լ Ա Կ Ա Ն Ա Պ Ա Հ Ո Վ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Երևան քաղաքում սոցիալական ծառայությունների համալիր կենտրոններ են գործում **5** վարչական շրջաններում՝ Աջափնյակում, Ավանում, Նորք-Մարաշում, Նուբարաշենում,

Դավթաշենում: **2017թ.** ընթացքում Երևան քաղաքում ընտանիքների անապահովության գնահատման համակարգում փաստագրվել են շուրջ **21240** ընտանիք, իսկ միջին հաշվով շուրջ **17087** ընտանիքներ ստացել են ընտանեկան, սոցիալական նպաստներ և հրատապ օգնություններ: Ուսումնասիրվել են ընտանեկան, սոցիալական նպաստ և հրատապ օգնություն ստացող ընտանիքների գործերի հիմքերի և համակարգչային փաստաթղթերի համապատասխանությունը, իրականացվել են սխալ տեղեկատվության արդյունքում ավել վճարված նպաստների հետզանձումներ, որոնք սահմանված ժամկետում վերադարձվել են ՀՀ պետական բյուջե:

- Հաշմանդամություն ունեցող անձանց հիմնահարցերով Երևանի քաղաքային հանձնաժողովի գործունեության **2017թ.** ծրագրով նախատեսված աշխատանքները կատարվել են ըստ ծրագրի: Երևանի քաղաքապետարանի համագործակցության շնորհիվ շուրջ **750** հաշմանդամություն ունեցող անձանց Արցախի կառավարության կողմից տրամադրվել է աջակցություն՝ արցախյան արտադրության պարենամթերքի տեսքով:

Հաշմանդամություն ունեցող անձանց անարգել տեղաշարժն ապահովելու նպատակով, հաշմանդամություն ունեցող անձանց կողմից ներկայացված առաջնահերթությամբ, մայրաքաղաքի հանրային նշանակության տարբեր վայրերում կառուցվել է թվով **336** թեքահարթակ, մայրաքաղաքի փողոցների թվով **10** խաչմերուկներ կահավորվել են ձայնային ազդանշաններով լուսացույցներով, թվով **37** ավտոբուսներում գործարկվել են կանգառների ձայնային իրազեկման համակարգեր, **24** հասցեներում տեղադրվել են հատուկ գոգավոր սալիկներ:

Շարունակվել են աշխատանքները մայրաքաղաքի մարզամշակույթային շենք-շինությունները հաշմանդամություն ունեցող անձանց հարմարեցնելու ուղղությամբ:

Երևան քաղաքի ավագանու **2014** թվականի հունիսի **24**-ի **հ.190**-Ն որոշման համաձայն իրականացվել է տեղաշարժվելու դժվարություն ունեցող հաշմանդամություն ունեցող անձանց կամ նրանց փոխադրող տրանսպորտային միջոց վարող անձանց **118** տրանսպորտային միջոցների համար անվճար կայանման թույլտվության կտրոնների տրամադրման և, միաժամանակ, Երևանի համայնքային բյուջեից այդ անձանց համար ավտոկայանատեղի տուրքի վճարման գործընթացը:

- Կանաց միջազգային օրվա կապակցությամբ կազմակերպվել է հանդիսություն՝ Հ.Պարոնյանի անվան թատրոնում՝ **2000** կանանց մասնակցությամբ, այդ թվում՝ սիրիահայերի: Տոնական ներկայացման ավարտից հետո կանանց տրամադրվել են նվերներ:

- Մայրության խրախուսման նպատակով նորածին երեխաներ ունեցող կարիքավոր բազմազավակ մայրերին, նոր մայրացող կանանց, բազմանդամ ընտանիքներ ունեցող մայրերին մայրության օրվա կապակցությամբ տրամադրվել են նվերներ:

- Ցեղասպանությունը վերապրած **3** քաղաքացիներին տրամադրվել է դրամական աջակցություն:

- Կազմակերպվել է շուրջ **3200** ծնողների այցելությունը ԼՂՀ և ՀՀ սահմանամերձ գոտիներ՝ զորամասերում ծառայող իրենց զինվոր որդիներին տեսակցելու նպատակով:

- Սոցիալապես անապահով բազմազավակ ընտանիքների շուրջ **1215** երեխաներ /7-13 տարեկան/ իրենց ամառային հանգիստը անց են կացրել Ծաղկաձորի, Հանքավանի և այլ մանկական ճամբարներում:

- Երևանի քաղաքապետարանի և Արցախի կառավարության համագործակցության արդյունքում հոկտեմբերի **1**-ին տարեցների օրվա կապակցությամբ **23** տարեցների տրամադրվել է աջակցություն՝ արցախյան արտադրության պարենամթերքի տեսքով:

- Դեկտեմբերի **3**-ին՝ հաշմանդամների միջազգային օրվա կապակցությամբ իրականացվել են միջոցառումներ, համաքաղաքային նշանակության սոցիալական ծրագրերի իրականացման կամ համաֆինանսավորման նպատակով ցուցաբերվել է

դրամական օժանդակություն սոցիալական հիմնախնդիրներով զբաղվող հասարակական կազմակերպություններին:

- Սոցիալապես անապահով ընտանիքների **4000** երեխաների համար կազմակերպվել են միջոցառումներ Ամանորի և Սուրբ ծննդյան տոների կապակցությամբ: Հաշմանդամություն ունեցող անձանց հիմնահարցերով զբաղվող ՀԿ-ների շահառուներին և այլ սոցիալական խմբերի **941** երեխաների տրամադրվել են քաղցրավենիքի ամանորյա փաթեթներ:

- Կարիքավոր երևանաբնակ քաղաքացիներին, որպես օգնություն տրամադրվել է դրամական աջակցություն:

- «Էրեբունի-Երևան **2799**» սոցիալական բաղադրիչ-ծրագրի շրջանակներում նվերներ են տրամադրվել սոցիալապես անապահով ընտանիքներին:

- Տարվա ընթացքում սոցիալական բնակարանային ֆոնդի ձևավորման նպատակով իրականացվել են **9** ընտանիքների հաշվառման աշխատանքներ և սահմանված կարգով ներկայացվել են ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն:

- Իրականացվել են Մալաթիա-Սեբաստիա և Շենգավիթ վարչական շրջաններում համալիր կենտրոնների ստեղծմանն ուղղված աշխատանքներ, որոնք շահագործման կհանձնվեն **2018** թվականին: Մյուս համալիր կենտրոնների ստեղծման գործընթացը քննարկման փուլում է:

- Տարվա ընթացքում համակարգվել և հսկողություն է իրականացվել Երևան քաղաքի **10** վարչական շրջաններում գործող բարեգործական ճաշարանների և տարեցների սոցիալական սպասարկման կենտրոնների նկատմամբ: Նկատված թերացումների վերաբերյալ արվել են դիտողություններ, խրախուսվել են լավագույն կազմակերպությունների ղեկավարները:

- Շարունակվել է կարիքավոր սիրիահայ ընտանիքներին տարաբնույթ սոցիալական աջակցությունների տրամադրումը /այդ թվում՝ երեխաներին արտահերթ հիմունքներով ՆՈՒՀ-երում և դպրոցներում ընդգրկումը/, հասարակական կյանքին աստիճանական ինտեգրումը: Կարիքավոր **1153** սիրիահայ ընտանիքների տրամադրվել է բազմաբնույթ աջակցություն, վերջիններս ընդգրկվել են նաև պետական սոցիալական աջակցության ծրագրերում:

- Իրականացվել են անօթևան անձանց ժամանակավոր կացարանում տեղավորման աշխատանքներ: Մայրաքաղաքի փողոցներից հավաքագրվել և անօթևանների ժամանակավոր կացարան են տեղափոխվել **147** անօթևաններ, որոնցից **20**-ը՝ քրեակատարողական հիմնարկներից ազատ արձակված անձինք են:

- Կարիքավոր ընտանիքների բնակարանային խնդիրների աստիճանական կարգավորման նպատակով Արցախյան պատերազմի մասնակից սոցիալապես անապահով երեք ընտանիքի տրամադրվել են բնակարաններ:

- Բազմազավակ ընտանիքների բնակարանային և սոցիալ-կենցաղային պայմանների բարելավմանն ուղղված ծրագրերի շրջանակներում Արցախյան պատերազմի մասնակից սոցիալապես անապահով և բազմազավակ մեկ ընտանիքի տրամադրվել է բնակարան:

- Սոցիալական աջակցության տարաբնույթ ծրագրերում առաջնահերթ ընդգրկվել են արցախյան և հայրենական պատերազմի մասնակիցները, հաշմանդամություն ունեցող անձինք և այլ կարիքավոր ընտանիքներ, իսկ գույքահարկի արտոնություններից օգտվել են վերը նշված սոցիալական խմբեր ունեցող շուրջ **656** քաղաքացիներ:

- ՀԿ-ների հետ համագործակցությամբ, որոշ դեպքերում նաև համաֆինանսավորմամբ, Երևանում իրենց գործունեությունն են շարունակել բարեգործական **19** ճաշարանները, որտեղ օրական մեկ անգամ տաք կերակուր են ստանում կարիքավոր շուրջ **2400** շահառուներ:

Համագործակցությունը շարունակվել է Երևան քաղաքում սոցիալական ապահովության խնդիրներ իրականացնող «Գերմանական կարմիր խաչ», «Առաքելություն Հայաստան», «Հայ օգնության ֆոնդ», «Հանս Քրիստիան Կոֆոեդ», «Միրիահայերի խնդիրների

համակարգման խորհուրդ», «Հայաստանի վետերանների խորհուրդ», «Արցախյան պատերազմի մասնակից կանանց հանրապետական խորհուրդ», Արցախում գոհվածների և անհայտ կորած ազատամարտիկների կազմակերպությունների հետ, իրականացվել են սոցիալական աջակցություն տարբեր ծրագրեր, շահառուներին տրամադրվել են նվերներ:

Մ Շ Ա Կ Ո Ւ Յ Թ

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- **2017** թվականի ընթացքում կազմակերպվել են մի շարք միջոցառումներ՝ նվիրված Ամանորին, Մայրության և գեղեցկության տոնին, Թատրոնի միջազգային օրվան, «Գարնանամուտ», Հայոց ցեղասպանության զոհերի հիշատակի օրվան, Թանգարանների միջազգային օրվան, «Գարուն-Երևան», «Ողջույն Երևանից Ստեփանակերտին», «Վերջին զանգ», Երեխաների իրավունքների պաշտպանության օրվան, Արամ Խաչատրյանի անվան պատանի ստեղծագործողների ամենամյա մրցույթ-փառատոնին, Երևան քաղաքի երաժշտական և արվեստի դպրոցների ստուգատես-փառատոնին, Ջազի միջազգային օրվան, Երիտասարդության միջազգային օրվան, «Երևանյան ամառ **2017**» եռամսյա ծրագրին, «Երևանյան հեռանկարներ» միջազգային երաժշտական փառատոնին, Երևանի օրերը Մոսկվայում, «Էրեբունի-Երևան» տոնակատարությանը, «Գրադարանավարի օրվան» և հայ ականավոր գործիչների և մտավորականների հիշարժան տարեթվերին: Մայրաքաղաքում անց է կացվել նաև միջազգային միջոցառումների շարք և մշակութային ծրագրեր ու նախագծեր՝ «Ոսկե Օիրան» միջազգային կինոփառատոն, «ՀայՖեստ» միջազգային թատերական փառատոն, «Երևանյան հեռանկարներ» միջազգային փառատոն, «Ռեանիմանիա» Երևանի միջազգային անիմացիոն կինոյի և պատկերապատման արվեստի փառատոն և այլն, որոնք իրականացվել են Երևանի քաղաքապետարանի աջակցությամբ:
- Երևանի քույր և գործընկեր քաղաքների հետ համատեղ **2017** թվականին իրականացվել են մշակութային տարաբնույթ ծրագրեր և միջոցառումներ: Իրականացվել են նաև ծրագրեր ուղղված Երևանում բնակվող ազգային փոքրամասնությունների պատմական, հոգևոր, մշակութային արժեքների և էթնիկ ինքնության պաշտպանության ապահովմանն ու ինքնաարտահայտմանը:
  - Շարունակվել է «Ա.Իսահակյանի անվան կենտրոնական գրադարան» ՀՈԱԿ-ի գրքային ֆոնդի մուտքագրումը ընդհանուր տեղեկատվական բազա: Մուտքագրվել է **23437** անուն գիրք: Կազմակերպվել է ընթերցողների էլեկտրոնային սպասարկումը, ձեռք է բերվել անհրաժեշտ թվով համակարգչային տեխնիկա, ավարտվել են էլեկտրոնային «ԱԼԵՖ» ծրագրով գրացուցակների ստեղծման աշխատանքները: Բոլոր համակարգիչներն ապահովված են ծրագրային համապատասխան փաթեթներով: Երևանի «Մաթեմատիկական մեքենաների գիտահետազոտական ինստիտուտի» հետ շարունակվել են ընթերցողների էլեկտրոնային սպասարկման ծրագրի ներդրման և զարգացման աշխատանքները: Հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար /տեսողական խնդիրներ ունեցող/ տեղադրվել է «ԱՐԵՎ» էլեկտրոնային-թվային համակարգը, իսկ լսողական խնդիրներ ունեցողների համար՝ «ԷԼԳՐԱԴ»-ի թվային բազաների «Ոսկե շղթա **1,2,3**» ծրագրերը: Իրականացվել է ՀՈԱԿ-ի աշխատակազմի շարունակական ուսուցում «ԱԼԵՖ», «**ELGRAD**» և «**Koha**» ծրագրերով:
  - Գրադարաններում իրականացվել են գրական, գրական-երաժշտական երեկոներ, գրքերի շնորհանդեսներ, մանկապատանեկան գրքի և երաժշտության շաբաթ, Ազգային գրադարանային շաբաթ, ինչպես նաև կազմակերպվել են հանդիպումներ մշակույթի և արվեստի անվանի գործիչների հետ: Կազմակերպվել են ազգային, պետական, հոգևոր տոներին ու հիշարժան տարեթվերին նվիրված գրքային և մշակութային-թեմատիկ

ցուցահանդեսներ, հանդիպումներ, շնորհահանդեսներ, քննարկումներ, դասախոսություններ, ֆիլմերի դիտումներ և այլն:

- «Ա. Իսահակյանի անվան կենտրոնական գրադարան» ՀՈԱԿ-ում գործում են Ամերիկյան, Բրիտանական, Ասիական, Ֆրանկոֆոնիայի կենտրոնները և այդ կենտրոններում տարվա ընթացքում կազմակերպվել են **30** ֆիլմերի անվճար ցուցադրություններ, օտար լեզուների ուսուցման անվճար պարապմունքներ և դասընթացներ, գրքի ակումբի **32** հանդիպում և այլն: Շարունակական բնույթ են կրում ՀՀ-ում ԱՄՆ-ի, Մեծ Բրիտանիայի, Ռուսաստանի, Ֆրանսիայի, Իրանի և այլ երկրների դեսպանատների և ՀՈԱԿ-ի համագործակցության ծրագրերը: ՀՈԱԿ-ը համագործակցում է ինչպես ՀՀ-ի, այնպես էլ աշխարհի խոշոր գրադարանների հետ և կատարում տեղեկատվության փոխանակություն՝ ապահովելով կազմակերպության ինտեգրումը համաշխարհային գրադարանային ցանցին:

- Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայությամբ գործող թանգարանների կողմից իրականացվել են աշխատանքներ հետևյալ ուղղություններով՝ գիտացուցադրական, գիտահետազոտական, ֆոնդային և գիտալուսավորական-մասսայական: «Երևան քաղաքի պատմության», «Ժամանակակից արվեստի», «Ֆրիտյոֆ Նանսենի», «Կարեն Դեմիրճյանի» թանգարանների և «Էրեբունի պատմահնագիտական» արգելոց-թանգարանի կողմից կազմակերպվել են պետական, ազգային տոներին, հիշարժան տարեթվերին նվիրված միջոցառումներ և ցուցադրություններ: Կազմակերպվել են միջոցառումներ՝ նվիրված Թանգարանների միջազգային օրվան, Եվրոպական ժառանգության օրվան, Հուշարձանների միջազգային օրվան և այլն:

- «Էրեբունի պատմահնագիտական արգելոց-թանգարան» ՀՈԱԿ-ում շարունակվել է **2016** թվականին մեկնարկած Էրեբունի հնավայրի վերականգնման և այցելուների սպասարկման բարելավման նախագծի առաջին փուլի աշխատանքների իրականացումը: **2017**թ. թանգարանն՝ իր Կարմիր բլուր և Շենգավիթ մասնաճյուղերով իրականացրել է հուշարձանների պահպանության, մաքրման, ամրակայման, ֆոնդային, ցուցադրական, էքսկուրսիոն-մասսայական, սպասարկման, գիտագործնական, գիտահետազոտական, տնտեսական, մարկետինգի, հանրաժողովրդական և այլ աշխատանքներ: Տարածքում կատարվել են գիտական ուսումնասիրություններ, պեղումներ: Կարևորելով քաղաքային զբոսաշրջության զարգացումը՝ քննարկվել է Էրեբունու, Կարմիր բլուրի, Շենգավիթ պատմահնագիտական վայրերի զարգացման ներդրումային ծրագրերը և դրանց հետագա զարգացման փուլերը:

- Թատրոնների խաղացանկերը համալրելու նպատակով նախատեսվում է իրականացնել շուրջ **8** նոր բեմականացում: Թատրոններում խաղացանկերը համալրելու նպատակով ընթանում են նոր ներկայացումների փորձեր:

- Երաժշտական և արվեստի դպրոցների դաշնամուրի, լարային, փողային, վոկալի և կերպարվեստի բաժինների աշակերտների մասնակցությամբ կազմակերպվել են համերգային ծրագրեր, թեմատիկ միջոցառումներ, ցուցահանդեսներ՝ նվիրված Հայոց բանակի, գրքի նվիրատվության, Կանանց միջազգային և Թատրոնի միջազգային օրերին, Բարեկենդանին, ֆրանկոֆոնիայի օրերին: Դպրոցների աշակերտները մասնակցել են մի շարք փառատոնների, մրցույթների և ցուցահանդեսների՝ շահելով մրցանակներ և դիպլոմներ:

Երաժշտական և արվեստի դպրոցների աշակերտները մասնակցել են «Երևանյան ամառ **2017**» եռամսյա միջոցառումների ծրագրին, կազմակերպվել են համերգներ և միջոցառումներ՝ նվիրված ՀՀ անկախության **25** ամյակին և այլ տոների, մասնակցել են ուսուցչի օրվան, «Էրեբունի Երևան **2799**» տոնակատարությանը, ամանորյա միջոցառումներին:

Ա.Խաչատրյանի տուն-թանգարանում կազմակերպվել է Ա.Խաչատրյանի անվան պատանի ստեղծագործողների ամենամյա ստուգատես-փառատոնը: **2017**թ. շարունակվել է «Բաց դաս» խորագրով ծրագրի իրականացումը:

- Ազգային նվագարանների և հայ երաժշտական ավանդույթների պահպանման, տարածման և հանրահռչակման նպատակով ՀՀ պետական բյուջեի միջոցներով երաժշտական և արվեստի դպրոցներում իրականացվել է ազգային, լարային և փողային նվագարանների գծով ուսման վարձավճարների փոխհատուցման ծրագիր, որի շրջանակում երաժշտական և արվեստի դպրոցներում սովորում են **610** աշակերտ:
- Երաժշտական և արվեստի դպրոցների համար անհրաժեշտ գույքի և երաժշտական գործիքների ձեռքբերման ծրագրերի շրջանակում ձեռք է բերվել **23** անուն **176** հատ գործիք:
- Երևանում իրենց գործնեությունն են իրականացրել «Երևանի մանկապատանեկան ստեղծագործության քաղաքային կենտրոն» ՀՈԱԿ-ը, «Մանկապատանեկան ստեղծագործության քաղաքային կենտրոն» ՀՈԱԿ-ը, «Մարաթոն» մշակութային կենտրոնը, «Աջափնյակ» գեղագիտական կենտրոնը, «Մեքաստիա» մշակույթի կենտրոնը: Մշակույթի տների և գեղագիտական կենտրոնների կողմից կազմակերպել և իրականացրել են ազգային տոներին նվիրված մշակութային միջոցառումներ, համերգային ծրագրեր, ցուցահանդեսներ՝ նվիրված ուսուցչի օրվան, «Էրեբունի Երևան **2799**» տոնակատարությանը, Ամանորին:
- Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայությամբ գործում են «Հայաստանի փոքրիկ երգիչներ», «Յու. Բախշյանի անվան մանկական ֆիլիարմոնիա», «Երևան փողային նվագախումբ» ՀՈԱԿ-ները և «Հայ-Արտ» մշակութային կենտրոն» ՓԲԸ մշակութային կազմակերպությունները: Վերոնշյալ կազմակերպությունների կողմից կազմակերպվել են տարաբնույթ համերգներ, փառատոններ, ցուցահանդեսներ Հայաստանում և արտերկրում: Մաները իրենց մասնակցությունն են ունեցել տարբեր տոներին և միջոցառումներին կազմակերպված համերգներին ու ցուցահանդեսներին:
- Ավարտվել են Երևանի կենդանաբանական այգու արջերի, գայլերի և առյուծների նոր ազատավանդակների և կենդանիների նոր կարանտինի կառուցման աշխատանքները: Երևանի կենդանաբանական այգի անվճար այցելել են գործընկեր դպրոցների, քոլեջների, ուսումնական այլ հաստատությունների թվով **2077** աշակերտներ, ուսանողներ, սահմանամերձ գյուղերից ժամանած քաղաքացիներ, հաշմանդամություն ունեցող անձիք և նրանց ուղեկցողներ:

Ֆ Ի Զ Ի Կ Ա Կ Ա Ն Կ ՈՒ Լ Տ ՈՒ Ր Ա Ե Վ Ս Պ ՈՐ Տ

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Երևան քաղաքի առողջարարական, հանրային, մարզական ու երիտասարդական միջոցառումների **2017** թվականի օրացուցային պլանով կազմակերպվել են գեղասահքի, շախմատի, աթլետիկայի, հրաձգության, բռնցքամարտի, ռենձյուլի, շաշկու, հանդբոլի, ըմբշամարտի, սեղանի թենիսի, բասկետբոլի, արևելյան մարզաձևերի, վոլեյբոլի, բադմինթոնի, մոտոկրոսի, ավտոմոբիլային և հեծանվասպորտի, վինդսերֆինգի, ավիացիոն մարզաձևի, գոլֆի, ակադեմիական և բայդարկաներով ու կանոններով թիավարության, ակրոբատիկայի, սամբոյի, գեղասահքի, սուսերամարտի, սպորտային մարմնամարզության մրցաշարեր և առաջնություններ: Կազմակերպվել է Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի մրցանակի համար «Լավագույն մարզական ընտանիք», «Հաշմանդամություն ունեցող լավագույն մարզիկ» և «Տարեցների հանրապետական խաղեր» հանրապետական մրցույթի երևանյան փուլը:
- Կազմակերպվել է «Երևանի մարզական օրերը Մոսկվայում» միջոցառումը, որին ապահովվել է Երևանի **25** անձից բաղկացած մարզական պատվիրակության մասնակցությունը:

Ապահովվել է Հայաստանը ներկայացնող Երևանից Բայանների ընտանիքի մասնակցությունը ԱՂՀ 12 երկրների 26 մարզական ընտանիքների թիմերի միջև Մոսկվա քաղաքում կազմակերպված «Սպորտային ընտանիք» անդրանիկ մրցաշարին:

- Ապահովվել է Հայաստանի Հանրապետության առաջնություններում ու տեղական և միջազգային մրցաշարերում Երևան քաղաքի հավաքական թիմերի, Երևանյան թիմերի ու մարզիկ-մարզուհիների մասնակցությունը

- Ապահովվել է Երևան քաղաքի հավաքական թիմերի, Երևանյան թիմերի ու մարզիկ-մարզուհիների մասնակցությունը Աթենք, Սոֆիա, Մինսկ, Բոլնիս, Մոսկվա, Թբիլիսի, Ցյուրիխ, Վորոնեժ, Ախմետա, Բաթումի, Ստամբուլ, Ժլոբին, Գավառ, Ստեփանակերտ, Գյումրի, Ծաղկաձոր քաղաքներում անցկացված առաջնություններում, տեղական և միջազգային մրցաշարերում:

- Ապահովվել է Երևանի թիմերի և Երևանցի մարզիկների համար ուսումնամարզական 4 հավաքների կազմակերպում՝ հանրապետական և միջազգային մրցաշարերին նախապատրաստվելու և պատշաճ մակարդակով մասնակցելու նպատակով:

- Երևանի 12 վարչական շրջաններում անց է կացվել Երևանի քաղաքապետի փոխանցիկ գավաթի համար «Առողջ սերունդ՝ պաշտպանված հայրենիք» 2017թ. համաքաղաքային բակային ավանդական փառատոնի առաջին նախնական փուլը:

«Երևանյան ամառ 2017թ» միջոցառումների շրջանակում անցկացվել է Երևանի քաղաքապետի փոխանցիկ գավաթի համար «Առողջ սերունդ՝ պաշտպանված հայրենիք» համաքաղաքային բակային ավանդական փառատոնի փուլերով՝ «Թռչող գնդակ», բասկետբոլի՝ «Ոսկե գամբուլ», ֆուտբոլի՝ «Կաշվե գնդակ», հանդբոլի՝ «Սրընթաց գնդակ», հեծանվավազքի «Անիվ», շաշկու, շախմատի և աթլետիկայի բակային առաջնությունները: Հաղթող թիմերը պարգևատրվել են դիպլոմներով, մեդալներով և մրցանակներով:

«Թումո» ստեղծարար տեխնոլոգիաների մարզահրապարակում «Երևանյան ամառ 2017թ» միջոցառումների եզրափակիչ մարզամշակութային միջոցառման ընթացքում ամփոփվեց նաև Երևանի քաղաքապետի փոխանցիկ գավաթի համար «Առողջ սերունդ՝ պաշտպանված հայրենիք» համաքաղաքային բակային ավանդական փառատոնը, որի 8 մարզաձևերում հաղթող ճանաչված վարչական շրջանների թիմերը ստացան գավաթներ: Ընդհանուր թիմային հաշվարկով 3-րդ տեղը միմյանց միջև կիսած Նոր Նորք և Շենգավիթ ու 2-րդ տեղ գրաված Աջափնյակ վարչական շրջանները ստացան գավաթներ, իսկ Երևանի քաղաքապետի փոխանցիկ գավաթին արժանացավ Մալաթիա-Սեբաստիա վարչական շրջանը:

- Հանրապետական, միջազգային մրցաշարերում, Եվրոպայի ու աշխարհի առաջնություններում բարձր արդյունքներ ցուցաբերած Երևանցի մարզիկների տրամադրվել են տարբեր բնույթի պարգևներ:

- Իրականացվել են համայնքային ենթակառուցվածքի մարզական օջախների նորոգման, նոր ու ժամանակակից մարզագույքով համալրման աշխատանքներ:

Ե Ր Ի Տ Ա Ս Ա Ր Դ ՈՒ Թ Յ Ա Ն Հ Ե Տ Տ Ա Ր Վ ՈՂ Ա Շ Խ Ա Տ Ա Ն Ք Ն Ե Ր

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Իրականացվել է համագործակցություն մայրաքաղաքում գործող երիտասարդական հասարակական կազմակերպությունների, ուսանողական խորհուրդների, սփյուռքի և հանրապետության մարզերի երիտասարդական կազմակերպությունների, ինչպես նաև միջազգային երիտասարդական կառույցների հետ:

- Հաշմանդամ երիտասարդներին մայրաքաղաքի երիտասարդական կյանքին ինտեգրելու նպատակով իրականացվել է համագործակցություն հաշմանդամություն ունեցող երիտասարդներին աջակցող կազմակերպությունների հետ:
- Մայրաքաղաքի երիտասարդության շրջանում կազմակերպվել են մարզամշակութային միջոցառումներ՝ ուղղված առողջ ապրելակերպի գաղափարի լայն տարածմանը:
- Առաջին անգամ կազմակերպվել է հաշմանդամություն ունեցող մարզիկների սեղանի թենիսի Երևան քաղաքի բաց առաջնությունը: «Էրեբունի-Երևան 2799» տոնական միջոցառումների շրջանակում կազմակերպվել է սայլակավազք հաշմանդամություն ունեցող անձանց մասնակցությամբ: Արդեն 7-րդ տարին անընդմեջ, Հաշմանդամություն ունեցող անձանց միջազգային օրվա կապակցությամբ Երևանի քաղաքապետարանի շենքի ճեմասրահում կազմակերպվում է հաշմանդամություն ունեցող անձանց ստեղծագործական աշխատանքների ցուցահանդես-վաճառք:
- **2017 թվականին** շարունակվել են Երևանի քաղաքապետին կից երիտասարդության հարցերի խորհրդի կողմից իրականացվող բոլոր միջոցառումները («Կամավորների բանկ», «Բանավեճի ակումբ», «Ընթացատրների ակումբ», ծառատունկեր, շաբաթօրյակներ և այլն): Իրականացվել է համագործակցություն միջազգային կազմակերպությունների և դեսպանությունների հետ:
- Մայրաքաղաքում գործող երիտասարդական հասարակական կազմակերպությունների, ուսանողական խորհուրդների, սփյուռքի և հանրապետության մարզերի երիտասարդական կազմակերպությունների հետ կազմակերպվել և անց են կացվել տարաբնույթ այլ միջոցառումներ և ծրագրեր:

Ե Ր Ե Խ Ա Ն Ե Ր Ի Ի Ր Ա Վ Ո Ի Ն Ք Ն Ե Ր Ի Պ Ա Շ Տ Պ Ա Ն Ո Ի Թ Յ Ա Ն Ո Լ Ո Ր Տ

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Ընտանիքի միջազգային օրվա կապակցությամբ Հանրապետական հ. 1 հատուկ կրթահամալիրում կազմակերպվել է տոնական միջոցառում:
- Իրականացվել է ֆուտբոլի մրցաշար Երևան քաղաքի հ. 2, 6, 8, 11, 12 հատուկ դպրոցների, լսողության խանգարումներ ունեցող երեխաների հատուկ կրթահամալիրի, «ՍՕՍ-մանկական գյուղեր» մանկատան, հանրապետական հ. 1 հատուկ կրթահամալիրի շուրջ **120** երեխաների մասնակցությամբ:
- Երևան քաղաքի խնամատար ընտանիքներին խրախուսման նպատակով կազմակերպվել են սեմինարներ:
- Երեխաների պաշտպանության միջազգային օրվան նվիրված կազմակերպվել է այցելություն Երևանի ծննդատներ, մանկատներ, խնամքի հաստատություններ:
- Կազմակերպվել է հատուկ կարիքներ ունեցող երեխաների այցելություն Երևանի թանգարաններ և կրկես: Կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված շուրջ **200** երեխաների մասնակցությամբ «Միթի տուր» ծրագրով կազմակերպվել է շրջայց Երևան քաղաքի պատմամշակութային վայրեր:
- Հաշմանդամների միջազգային օրվան նվիրված կազմակերպվել է համերգային միջոցառում՝ հաշմանդամություն ունեցող երեխաների մասնակցությամբ:
- Երեխաների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում շարունակվել են աշխատանքները հետևյալ ուղղություններով.

- Ø Հայտնաբերվել և հաշվառման են վերցվել առանց ծնողական խնամքի մնացած **105** երեխա:
- Ø Երեխաների տվյալների շտեմարանում մուտքագրվել է կյանքի դժվարին իրավիճակներում գտնվող **108** երեխայի տվյալ:
- Ø Վկայագրվել է **334** երեխայի կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքը:
- Ø Տրվել է **7** եզրակացություն խնամատար ծնող դառնալու հնարավորության մասին, կնքվել է **11** պայմանագիր Երևանի քաղաքապետի և խնամատար ծնողի միջև:
- Ø Հիմք ընդունելով քաղաքացիների կողմից ներկայացված փաստաթղթերը և կենսապայմանների ուսումնասիրության ակտերը՝ երեխա որդեգրելու հնարավորության մասին տրամադրվել է **35** դրական եզրակացություն:
- Ø **18** օտարերկրյա քաղաքացու տրվել է խորհրդատվություն՝ երեխա որդեգրելու հնարավորության մասին եզրակացություն ստանալու վերաբերյալ:
- Ø Ներկայացված փաստաթղթերի, որդեգրման վերաբերյալ դրական եզրակացությունների հիման վրա հաշվառման է վերցվել երեխա որդեգրել ցանկացող **51** անձ:
- Ø Որպես որդեգրել ցանկացող անձ հաշվառման վերցված **60** անձանց տրվել է որդեգրման ենթակա երեխաների ցանկ:
- Ø Վարչական շրջաններից ստացված գրությունների, ծնողների դիմումների, ներկայացված փաստաթղթերի, ինչպես նաև կենսապայմանների ուսումնասիրման արդյունքների հիման վրա **68** երեխա տեղավորվել է մանկատուն, **24** երեխայի տրվել է միջնորդություն՝ «ՍՕՍ մանկական գյուղեր» բարեգործական հիմնադրամի կողմից իրականացվող կարճաժամկետ ծրագրում ընդգրկելու նպատակով, **1** եզրակացություն՝ երեխային մանկատնից դուրսգրման վերաբերյալ, **2** միջնորդություն՝ **2** երեխաների «Զատիկ» ցերեկային խնամքի կենտրոնում տեղավորվելու նպատակով, երեխաների խնամքի և պաշտպանության գիշերօթիկ հաստատությունից դուրս գրման մասին թվով **3** եզրակացություն:
- Ø ՀՀ ոստիկանության Երևան քաղաքի վարչության կենտրոնական բաժնի կողմից ստացված տեղեկատվության համաձայն անչափահաս մուրացիկ և թափառաշրջիկ **23** երեխաների տվյալներ փոխանցվել են խնամակալության և հոգաբարձության հանձնաժողովներին՝ ընտանիքներին հնարավորինս աջակցելու և հետագայում մուրացիկության դեպքերը կանխարգելելու համար:
- Ø ՀՀ ոստիկանությունից ստացված փաստաթղթերի և ծնողի դիմումի հիման վրա **8** երեխայի տրվել է «Կյանքի դժվարին իրավիճակում գտնվող երեխաների տեղեկատվական համակարգում» հաշվառված լինելու մասին տեղեկանք, որի հիման վրա վերջինները տեղավորվել են Հանրապետական հ. **1** հատուկ կրթահամալիրում:
- Ø ՀՀ կառավարության **18.03.2010**թ. հ. **269**-Ն որոշմամբ հաստատված Որդեգրման կարգի համաձայն, հաշվառվել է որդեգրման ենթակա **62** երեխա, դատարանի վճիռների հիման վրա՝ հաշվառումից հանվել է որդեգրման ենթակա **13** երեխա:

Մ Ի Զ Ա Զ Գ Ա Յ Ի Ն Հ Ա Մ Ա Գ Ո Ր Ծ Ա Կ Ց Ո Ւ Թ Ց Ո Ւ Ն

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- **2017**թ. շարունակական բնույթ է կրել միջազգային և տարածաշրջանային կառույցների հետ համագործակցությունը, տեխնիկական աջակցության տրամադրման ծրագրերի իրականացումը: **2017**թ. ստորագրվել է Երևան և ՉԺՀ Ցինդառ քաղաքների միջև բարեկամական համագործակցային հարաբերությունների վերաբերյալ «Մտադրությունների հուշագիր»:

- Երևան քաղաքի, ինչպես նաև գործարար միջավայրի և ներդրումային առաջարկների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվել է միջազգային մի շարք ցուցահանդեսների և գիտաժողովների:
- Երևանի հետ համագործակցության շրջանակներում **2017թ.** մայրաքաղաք է այցելել գործընկեր քաղաքների շուրջ **30** պատվիրակություն:
- Քաղաքային տնտեսության զարգացմանն ուղղված նորագույն փորձի ուսումնասիրության նպատակով համագործակցություն է իրականացվել Երևանի վարչական շրջանների և գործընկեր քաղաքների կամ քաղաքների վարչական միավորների միջև:
- Աշխատանքներ են իրականացվել ԱՂՀ և եվրոպական մայրաքաղաքների հետ համագործակցության հաստատման ու ընդլայնման ուղղությամբ:
- Կատարվել են աշխատանքներ սփյուռքի կառույցների և ՀՀ դիվանագիտական ներկայացուցչությունների հետ՝ քաղաքային տնտեսության զարգացմանն ուղղված ծրագրերի շուրջ:
- Իրականացվել են ընթացիկ աշխատանքներ և քննարկումներ «Համաշխարհային պատմական ժառանգության քաղաքներ» կազմակերպության հետ՝ հնարավոր համատեղ ծրագրերի իրականացման ուղղությամբ:
- Նախապատրաստվել և կազմակերպվել է «Էրեբունի-Երևան **2799**» տոնակատարությանը ժամանած **23** պատվիրակությունների այցերը: Կազմակերպվել են Երևանի քաղաքապետի և պատվիրակությունների միջև **11** պաշտոնական հանդիպումներ: Տոնակատարության շրջանակներում կազմակերպվել է Գլենդել քաղաքի և Կենտրոն վարչական շրջանի միջև փոխըմբռնման հուշագրի ստորագրումը:
- Շարունակվել են բանակցությունները «Եվրոսիթիս» ասոցիացիայի հետ՝ «Եվրամիության հարևանության քաղաքականություն և ընդլայնում» աշխատանքային խմբի հանդիպումը Երևան քաղաքում անցկացնելու վերաբերյալ: Շարունակվել են համատեղ ծրագրեր իրականացվել «Եվրոսիթիս» ասոցիացիայի շրջանակներում:
- Աշխատանքներ են իրականացվել Երևանի քաղաքապետարանի պատվիրակությունների և ներկայացուցիչների այցերի կազմակերպման ուղղությամբ՝ Պեզարո, Փարիզ, Լիոն, Թեհրան, Սանկտ Պետերբուրգ, Թբիլիսի, Օդեսա, Մոսկվա, Մինսկ, Դոնի, Կրասնոդար, Կիև, Վիեննա, Քիշնև, Ստրասբուրգ, Ամման և Մարսել քաղաքներ և այլն:
- Կազմակերպվել է Երևանի քաղաքապետի գլխավորած պատվիրակության այցը Ստեփանակերտ: Շարունակական բնույթ են կրել Երևանի վարչական շրջանների պատվիրակությունների այցերը ԼՂՀ շրջաններ:
- Մարսելի քաղաքապետի հրավերով Երևանի քաղաքապետի գլխավորած պաշտոնական պատվիրակությունը այցելել է Մարսել: Այցի ընթացքում Երևանի քաղաքապետարանի պատվիրակությունը մասնակցել է Հայ-Ֆրանսիական տնտեսական **10**-րդ ֆորումին, ներկայացվել են Երևան քաղաքի ներդրումային առաջարկներն ու Երևանի զբոսաշրջային ոլորտի ներուժն ու զարգացումը, տեղի են ունեցել պաշտոնական հանդիպումներ, քննարկումներ:
- Կազմակերպվել է Սանկտ Պետերբուրգի օրերը Երևանում միջոցառումը, ինչպես նաև Սանկտ Պետերբուրգի նահանգապետի այցը Երևան: Կազմակերպվել են մի շարք միջոցառումներ, քննարկումներ և կլոր սեղաններ:
- Կազմակերպվել է Երևանի քաղաքապետի գլխավորած պատվիրակության այցը Սանկտ Պետերբուրգ: Կազմակերպվել են «Երևանի օրերը Սանկտ Պետերբուրգում»:
- Երևանի քաղաքապետարանի և Մոսկվայի քաղաքապետարանի միջև համագործակցության շրջանակներում Մոսկվայում անց են կացվել «Երևանի օրերը»: Նախապատրաստվել և կազմակերպվել է **2017թ.** դեկտեմբերի **21-23**-ը Երևանի քաղաքապետի գլխավորած պատվիրակության այցը Մոսկվա, որի շրջանակներում իրականացվել են մի շարք միջոցառումներ:

Զ Բ Ո Ս Ա Շ Ը Ն Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Մարքեթինգային քաղաքականության իրականացման շրջանակներում, Երևանը, որպես զբոսաշրջային արդյունք, գովազդելու ու ներկայացնելու նպատակով, իրականացվել է օդանավակայանում, Երևանի մետրոյում և քաղաքի մուտք համարվող խոշոր մայրուղիներում սոցիալական գովազդի պատարաստման ու տեղադրման, Երևանի մասին տեղեկատվության տրամադրման ինչպես տեղական, այնպես էլ արտասահմանյան զանազան ամսագրերին և թերթերին, ինչպես նաև մայրաքաղաքի մասին հոդվածների պատրաստման աշխատանքներ:

Երևանի քաղաքապետարանը շարունակել է համագործակցել հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտների և զբոսաշրջային կազմակերպությունների հետ՝ տրամադրելով տեղեկատվություն մայրաքաղաքում իրականացվող միջոցառումների վերաբերյալ:

Երևանի դրական նկարագրի ստեղծման ու պահպանման նպատակով՝ իրականացվել է համագործակցություն հայկական մեդիայի առաջատար ամսագրերի և կայքերի հետ Երևանի՝ որպես զբոսաշրջային ուղղության մասին նյութերի լուսաբանման և համապատասխան հոդվածների տպագրման նպատակով:

- Երևանը, որպես գրավիչ զբոսաշրջային քաղաք դիրքավորելու և միջոցառումային զբոսաշրջությունը զարգացնելու նպատակով կազմակերպվել է «Երևանյան ամառ» եռամսյա միջոցառումների ծրագիրը, որի շրջանակում արդեն ավանդական են դարձել «Համով-հոտով Երևան» տոնածիսական փառատոնը, Երևանի գարեջրի փառատոնը, Երևան Տարագ ֆեստը, մշակութային, գործարար բացօթյա ցուցահանդեսները, թեմատիկ տոնավաճառները, զբոսաշրջային հետաքրքրություն ներկայացնող սեզոնային փառատոները, համերգները: Երևան քաղաքի զբոսաշրջային դիրքավորման ամրապնդմանն ուղղված քայլերից կարևորվում է յուրաքանչյուր տարի «Էրեբունի-Երևան» տոնակատարության կանոնավոր կազմակերպումն ու իրականացումը:

Երևանի ճանաչելիության բարձրացման և մայրաքաղաքում իրադարձային զբոսաշրջությունը զարգացնելու նպատակով **2017թ.** կազմակերպվել են արդեն ավանդական դարձած փառատոններ, ինչպես նաև ցուցաբերվել է աջակցություն Երևանում անցկացվող տարբեր միջոցառումների կազմակերպիչներին:

- Զբոսաշրջիկների տեղեկատվական աջակցման նպատակով՝ իրականացվել են Երևանի քաղաքապետարանի պաշտոնական կայքի «Զբոսաշրջություն» և «Միջոցառումների օրացույց» բաժինների համալրման, տվյալների թարմացման աշխատանքներ: Երևանը որպես զբոսաշրջային քաղաք դիրքավորելու ծրագրերի շրջանակում պարբերաբար հրապարակվում է մայրաքաղաքում զբոսաշրջային հետաքրքրություն ներկայացնող ծրագրերը: Հեռախոսով և էլեկտրոնային հարթակներում տեղեկատվական աջակցություն է ցուցաբերվել շուրջ **4500** անձի: Մայրաքաղաքի մարդաշատ վայրերում զբոսաշրջիկներին բաժանվել են երկլեզու քարտեզներ և տեղեկատվական ուղեցույցեր, մայրաքաղաքում իրականացվող միջոցառումների, մշակութային և եկեղեցական տոների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

- Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայությամբ գործող թանգարանները, ինչպես նաև Երևանի կենդանաբանական այգին այսուհետ **izi.TRAVEL** հարթակում ունեն եռալեզու աուդիոգիդ ծրագիրը, որի առթիվ «Թանգարանային գիշեր» ակցիայի շրջանակում Երևանի պատմության թանգարանում կազմակերպվել էր ծրագրի մանրամասն ներկայացումը:

Ուսումնասիրելով միջազգային փորձը իրականացվել են աշխատանքներ Երևան քաղաքի կենտրոնական հատվածներում զբոսաշրջիկների տեղեկատվական կենտրոնների ստեղծման ուղղությամբ:

Ապագա զբոսավարների պատրաստման նպատակով իրականացվել է «Ես եմ իմ քաղաքի զբոսավարը» կրթական-կամավորական ծրագրի առաջին փուլը, որի հաջորդ փուլը կիրականացվի **2018** թվականին:

Համակարգվել է «Երևան Սիթի Տուր» զբոսաշրջային քաղաքային պաշտոնական ծրագիրը: Հաշվի առնելով երթուղուց օգտվելու մեծ պահանջարկը՝ **2017**թ. հիմնական երթուղուց բացի մշակվել և իրականացվել է «Գիշերային Երևան», իսկ Ամանորի և Սուրբ ծննդյան տոներին ընդառաջ՝ «Երևան Սիթի Տուր» տոնական երթուղիները:

- Միջազգային և միջտարածաշրջանային համագործակցության շրջանակներում զբոսաշրջության ոլորտում կազմակերպվել են տարաբնույթ միջոցառումներ մի շարք քույր և գործընկեր քաղաքների հետ:

- «Սանկտ Պետերբուրգի օրերը Երևանում», «Երևանի օրերը Սանկտ Պետերբուրգում», «Երևանի օրերը Մոսկվայում» միջոցառումների ծրագրերի շրջանակում կազմակերպվել են կլոր սեղան-քննարկումներ, ներկայացվել է Երևանի զբոսաշրջային ներուժը, քննարկվել են համատեղ ծրագրերի մշակման և իրականացման հնարավորությունները:

- Ամմանում անցկացվող «Մրցունակություն՝ տուրիզմի կայուն զարգացման համար» խորագրով միջազգային համաժողովին ներկայացվել է Երևան քաղաքի զարգացման տեսլականն ու ծրագրերը «Տուրիզմի կայուն զարգացում» և «Խելացի քաղաք» թեմաներով:

- Երևանի քաղաքապետարանի պատվիրակության Մարսել պաշտոնական այցի շրջանակում հայ-ֆրանսիական առևտրաարդյունաբերական պալատի կողմից կազմակերպված գործարար համաժողովին ներկայացվել է Երևանի զբոսաշրջային ոլորտի ներուժն ու զարգացումը: Երևանի քաղաքապետարանի և Մարսելի տուրիզմի ու կոնգրեսի գրասենյակի միջև ստորագրվել է համագործակցության հուշագիր:

- Մոլդովայի զբոսաշրջության ոլորտի ներկայացուցիչներից բաղկացած պատվիրակությանը ներկայացվել է մայրաքաղաքի զբոսաշրջության ներուժը և զբոսաշրջության զարգացման ուղղությունները:

Ա Ջ Ա Փ Ն Յ Ա Կ Վ Ա Ր Չ Ա Կ Ա Ն Շ Ր Ջ Ա Ն

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- **2017** թվականին իրականացվել են թվով **10** բակային տարածքների հիմնանորոգման աշխատանքներ:
- Իրականացվել են բազմաբնակարան շենքերի **225** թեք և **26** հարթ տանիքների, **38** մուտքերի և **51** վերելակների նորոգման աշխատանքներ:
- Կատարվել են բակային տարածքների **6187**քմ ասֆալտբետոնե ծածկույթի ընթացիկ և կապիտալ վերանորոգման աշխատանքներ **62** հասցեներում:
- Իրականացվել է նախադպրոցական հաստատությունների շենքերի ընթացիկ նորոգման և պահպանման աշխատանքներ:
- Վարչական շրջանում իրականացվել են **6.690.000**քմ կանաչ տարածքների պահպանման և խնամքի աշխատանքներ: Տնկվել է թվով **1217** ծառ և **1000** թուփ, ստեղծվել է **12000**քմ ծաղկային տարածք: Միզամարգերի մակերեսը ընդլայնվել է՝ հասնելով **31,2** հա-ի: Իրականացվել են թվով **721** ծառերի էտման աշխատանքներ:
- **2017**թ. Աջափնյակ վարչական շրջանում կազմակերպվել և իրականացվել են շուրջ երեք տասնյակ կրթական, մշակութային և մարզական միջոցառումներ՝ Երևանյան ամառ ծրագիր, այգիների, պուրակների, արձանների, կիսանդրիների բացում, պուրակներում համերգային ծրագրերի իրականացում, հորեյանական միջոցառումների իրականացում, բակային փառատոններ, ավանդական մրցաշարեր՝ Անկախության **25**-րդ տարեդարձին նվիրված

դպրոցականների քաղաքային 25-րդ մարզական խաղեր, ՀՀ ազգային ժողովի գավաթի խաղարկություն, «Առողջ սերունդ՝ պաշտպանված հայրենիք» համայնքային բակային ավանդական փառատոն, ՀՀ Նախագահի մրցանակի համար «Լավագույն մարզական ընտանիք» մրցույթ, Աջափնյակ վարչական շրջանի ֆուտբոլի բակային փառատոն, նախագորակոչային-գորակոչային տարիքի երիտասարդության հանրապետական ռազմամարզական խաղեր, «Երևանի Աջափնյակ վարչական շրջանի գավաթ» անունը կրող բաց մրցաշար:

- «Առաքելություն Հայաստան» բարեգործական հասարակական կազմակերպության հետ համագործակցությամբ շարունակվել է բարեգործական ճաշարանի գործարկման ծրագիրը՝ վարչական շրջանի թվով **120** սոցիալապես անապահով բնակիչների համար: Կազմակերպվել է տոնական **4** միջոցառում՝ Ամանորի, Սուրբ Հարության, Խաղողօրհնի և Տարեցների օրվա կապակցությամբ, էքսկուրսիաներ՝ բարեգործական ճաշարանների շահառուների և խոցելի սոցիալական խմբերի համար: Կազմակերպվել են միջոցառումներ նաև Ընտանիքի օրվա, Երեխաների պաշտպանության օրվա, Հաշմանդամների միջազգային օրվա առթիվ: Սոցիալապես անապահով **50** բնակիչ ստացել է միջնորդագիր՝ պետպատվերի շրջանակներում բուժվելու համար, **1092** ընտանիք ստացել է դրամական օգնություն:
- Աջափնյակ վարչական շրջանի տարածքում գործող առողջապահական հիմնարկների հետ համատեղ իրականացվել են սանիտարահիգիենիկ հակահամաճարակային և կարանտինային միջոցառումների ծրագրեր:
- Վարչական շրջանում գործող «Առաքելություն Հայաստանի» ԲՀԿ-ի բարեգործական ճաշարանի շահագործման, բնականոն գործունեություն ապահովման և կոմունալ վճարումների համար տրամադրվել է ֆինանսական աջակցություն: Համագործակցելով «Արևամանուկ» ԲՀԿ-ի և «Լուսինե» կանանց ՀԿ-ի հետ՝ վարչական շրջանի սոցիալապես անապահով ընտանիքներին տրամադրվել է օգնություն:
- «Երբ գալիս է սեպտեմբերը» ծրագրի շրջանակներում դպրոցական պայուսակ և գրենական պիտույքներ է ստացել սոցիալապես անապահով ընտանիքների **200** դպրոցահասակ երեխա:
- Վարչական շրջանի սոցիալապես անապահով շուրջ **3500** բնակչի տրամադրվել է ամանորյա սննդի փաթեթ:

Ա Վ Ա Ն Վ Ա Ր Չ Ա Կ Ա Ն Շ Ր Ջ Ա Ն

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Իրականացվել է թվով **106** շենքերի **8842** քմ ընդհանուր մակերեսով հարթ տանիքների, ինչպես նաև թեք տանիք ունեցող բնակելի **2** շենքերի տանիքների վերանորոգման աշխատանքներ:
- Իրականացվել է շուրջ **70** մուտքերի և **204** վերելակների վերանորոգման աշխատանքներ: Իրականացվել են մուտքերի դռների վերանորոգման աշխատանքներ **5** հասցեներում և ներքին ցանցի վերանորոգում **79** հասցեներում (**3638.5** զժմ):
- Իրականացվել են բակային տարածքների բարեկարգման և վերանորոգման աշխատանքներ: Կառուցվել են **6** նոր այգի-պուրակներ և խաղահրապարակներ, տեղադրվել են մանկական և սպորտային խաղային համալիրներ:
- Կատարվել են **700** մ եզրաքարերի, ինչպես նաև հենապատերի վերանորոգման աշխատանքներ:
- Իրականացվել են մայթերի և փողոցների ասֆալտպատման աշխատանքներ՝ **11.000** քմ ընդհանուր մակերեսով՝ շուրջ **90** հասցեներում:

- Տեղադրվել է **80** նոր լուսավորության սյուն, վերանորոգվել է **1600** լուսարձակ, վերականգնվել է **145** թեք սյուն, անց է կացվել **1,98**կմ արտաքին լուսավորության ցանց, տեղադրվել է թվով **40** լուսատու:
- Վարչական շրջանի բոլոր թաղամասերում և փողոցների հարակից տարածքներում իրականացվել է կանաչ տարածքների ընդարձակում: Իրականացվել է **26890** հատ ծառերի կրապատում, ծաղիկների տնկում, **819450** քմ սիզամարգերի և ծաղկային տարածությունների ոռոգում, ծաղկային տարածքների ստեղծում և խնամք, **1380** հատ ծառերի և թփերի տնկում:
- Իրականացվել է **1243** հատ ծառերի երիտասարդացման և խորը էտման աշխատանքներ, ինչպես նաև **2408** զմ ոռոգման ցանցի ընթացիկ վերանորոգում:
- Իրականացվել է **10** հուշարձանների և հարակից տարածքների պահպանում և խնամք:
- **2017**թ. վերանորոգել են վարչական շրջանի թվով **7** մանկապարտեզների սանհանգույցները և խմբասենյակները: Իրականացվել է **20** կրթական, շուրջ **90** մշակութային և սպորտային միջոցառումներ:
- Շարունակական հսկողություն է իրականացվել մանկապարտեզներում սննդի որակի նկատմամբ և ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների պատշաճ ընթացքն ապահովելու ուղղությամբ: Վերահսկողություն է իրականացվել ուսումնական հաստատությունների հարակից տարածքների սանմաքրման, բարեկարգման և կանաչապատման աշխատանքների նկատմամբ:
- Կազմակերպվել է բազմազավակ, բազմանդամ ընտանիքների կանանց և երեխաների այցելություն բժշկական հաստատություններ:
- Բնակչության սոցիալական պաշտպանվածության խնդիրներ իրականացնող հիմնարկների, հասարակական, ինչպես նաև մի շարք բարեգործական կազմակերպությունների հետ իրականացվել են տեղական նշանակության բարեգործական ծրագրեր: Փախստականների միջազգային օրվա կապակցությամբ վարչական շրջանում բնակվող սիրիահայ **13** ընտանիքների համար կազմակերպվել է միջոցառում «Առաքելություն Հայաստան» բարեգործական ճաշարանի սոցիալական կենտրոնում: Կազմակերպվել է «Առաքելություն Հայաստան» բարեգործական ճաշարանի **20** շահառուների այցելությունը Հ.Պարոնյանի անվան թատրոն:
- Կազմակերպվել է սոցիալապես անապահով ընտանիքների շուրջ **90** դպրոցահասակ երեխաների ամառային հանգիստը հանրապետության ճամբարներում: Երեխաներին տրամադրվել են պայուսակներ և գրենական պիտույքներ:
- Գ. Բուդաղյանի անվան արվեստի դպրոց հաճախող **20** անապահով ընտանիքների՝ նպաստառու, կարիքավոր, ծնողազուրկ և գերազանց առաջադիմություն ունեցող երեխաներ ազատվել են ուսման վարձավճարից:
- Շարունակվում են իրականացվել համատեղ սոցիալական ծրագրեր «Առաքելություն Հայաստան» բարեգործական հասարակական կազմակերպության (**1** բարեգործական ճաշարան՝ շուրջ **180** շահառու) և «Խուր» բարեգործական հիմնադրամի, Հայրենական պատերազմի վետերանների միության, ԵԿՄ-ի, վարչական շրջանում գործող բուժհաստատությունների հետ:
- ՀՀ տոն և հիշատակի օրերի կապակցությամբ դրամական, նյութական աջակցություն է ցուցաբերվել պատերազմի, աշխատանքի, ոստիկանության վետերաններին, միայնակ տարեցներին, չորս և ավելի երեխաներ ունեցող, միակողմանի և երկկողմանի ծնողազուրկ երեխաների ընտանիքներին, զոհված, վիրավոր ազատամարտիկների ընտանիքներին, ինչպես նաև հասարակական կազմակերպություններին:
- Ամանորի կապակցությամբ սննդի փաթեթներ է տրամադրվել **1116** ընտանիքի, քաղցրավենիքի՝ **2200** ընտանիքի, որից **13**-ը՝ սիրիահայ:
- «Էրեբունի-Երևան» տոնակատարության սոցիալական բաղադրիչ-ծրագրի շրջանակներում Ավան վարչական շրջանի թվով **213** ընտանիք, որից **4**-ը՝ սիրիահայ, ստացել են նվերներ:

ԱՐԱԲԿԻՐ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- 2017թ. ընթացքում կատարվել են **7823** քմ հարթ տանիքների վերանորոգման աշխատանքներ շուրջ **20** հասցեներում, վերանորոգվել է **3823**քմ թեք տանիք **45** հասցեներում: Վերանորոգման աշխատանքներ են իրականացվել **14** շենքերի **30** մուտքերում: Վերանորոգվել են **15** հասցեների **17** վերելակներ: Իրականացվել է ներքին ջրագծերի և կոյուղագծերի վերանորոգման աշխատանքներ:
- Ավարտվել են Վ.Դավթյանի անվան այգու գետնանցման վերանորոգման աշխատանքները:
- Բարեկարգման աշխատանքներ են կատարվել ավելի քան մեկ տասնյակ բակերում: Ավարտվել են ընթացիկ վերանորոգման աշխատանքները **69** բակերում: Տեղադրվել են **59** նստարաններ և **1** զրուցարան **16** հասցեներում:
- Կանոնավոր կերպով իրականացվել են Հրագրանի կիրճի մաքրման աշխատանքներ:
- Իրականացվել է **7387.5**քմ ասֆալտբետոնե ծածկույթի և **160** գծմ եզրաքարերի վերանորոգման և հիմնանորոգման աշխատանքներ:
- Կատարվել է **53** հա կանաչ տարածքների մշտական խնամք: Տնկվել է շուրջ **2000** ծառ և թուփ, շուրջ **40.000** հատ վարդակակաչ, կատարվել է **80** չոր ծառերի հատում և **50** ծառերի խոր էտ, սիզամարգերի վերականգնում և խնամք: Կատարվել է հուշարձանների տարածքների մշտական մաքրում և խնամք: Կառուցվել է նոր ոռոգման ցանց, վերանորոգվել է գործող ոռոգման ցանցը:
- 2017թ. կրթության, մշակույթի և սպորտի ոլորտում կազմակերպվել է ՀՀ տոն և հիշատակի օրերին նվիրված, ինչպես նաև ազգային տոների վերականգնմանն ու անցկացմանն ուղղված շուրջ չորս տասնյակ միջոցառում:
- Շարունակվել է համագործակցությունը Գերմանական Կարմիր Խաչի, «Արշավիր և Պայծառ Աբրահամյաններ» բարեգործական հիմնադրամի, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հետ՝ բարեգործական ճաշարանների գործունեության նպատակով:
- Կազմակերպվել է սոցիալապես անապահով ընտանիքների դպրոցահասակ երեխաների ամառային հանգիստը հանրապետության ճամբարներում, երեխաներն ապահովվել են սնունդով, հագուստով և հիգիենայի պարագաներով: Ստեղծվել են բակային ճամբարներ երեխաների ժամանցը բովանդակալից և հետաքրքիր դարձնելու նպատակով:
- ՀՀ տոների և հիշատակի օրերի կապակցությամբ դրամական, նյութական աջակցություն է ցուցաբերվել պատերազմի վետերաններին, միայնակ տարեցներին, զոհված և վիրավոր ազատամարտիկների ընտանիքներին, հաշմանդամներին, ծնողազուրկ երեխաներին, միայնակ և բազմազավակ մայրերին և կարիքավոր ընտանիքներին: Կազմակերպվել են տոնական միջոցառումներ նշված սոցիալական խմբերի համար:
- Սոցիալապես անապահով **160** երեխաների հատկացվել են դպրոցական պայուսակներ՝ իրենց լրակազմով:
- Կազմակերպվել է արաբկիրցի **230** ծնողների այցելությունը ԼՂՀ-ում և ՀՀ սահմանամերձ գոտիներում ծառայող երևանաբնակ ժամկետային զինծառայողներին:
- «Էրեբունի-Երևան-2799» տոնակատարության շրջանակներում **286** սոցիալապես անապահով ընտանիքների տրվել է կենցաղային տեխնիկա:
- Սոցիալապես անապահով **75** ընտանիքների հատկացվել է վառելափայտ:
- Արաբկիրի ոստիկանության հետ համատեղ պարբերաբար շրջայցեր են կատարվում վարչական շրջանում անօթևանների և մուրացիկ երեխաների հայտնաբերման նպատակով:
- Սոցիալապես անապահով **1200** ընտանիքների հատկացվել է ամանորյա սննդի փաթեթներ:

- Իրականացվել է Բարեգործական ճաշարանի ծախսերի մասնակի փոխհատուցում: Բարեգործական ճաշարաններից օգտվում է **290** շահառու:
- **33** սոցիալապես անապահով քաղաքացու տրամադրվել է պետական պատվերով վիրահատվելու կամ բուժում ստանալու ուղեգիր:
- «ՍՕՍ» – Մանկական գյուղեր ՀԲՀ-ի հետ համագործակցությամբ **42** սիրիահայ և **63** սոցիալապես անապահով ընտանիքների տրամադրվել է տարաբնույթ օգնություններ՝ նյութական աջակցություն, բնակարանի և կոմունալ վարձավճարի փոխհատուցում, անվճար առողջապահական, կրթական ծրագրեր:

Դ Ա Վ Թ Ա Շ Ե Ն Վ Ա Ր Չ Ա Կ Ա Ն Շ Ր Ջ Ա Ն

2017 թվականին. իրականացված աշխատանքներ

- Իրականացվել են փողոցների երթուղիների հատվածի և մայրերի **3675** քմ ծավալով ասֆալտբետոնե ծածկի վերանորոգման աշխատանքներ **27** հասցեներում, ինչպես նաև փողոցների եզրաքարերի վերանորոգում՝ **205** քմ ծավալով **2** հասցեներում:
2017թ. Դավթաշեն վարչական շրջանի բազմաբնակարան շենքերում առկա խնդիրների լուծման նպատակով իրականացվել է բնակելի շենքերի շուրջ **11000** քմ ծավալով հարթ տանիքների վերանորոգման աշխատանքներ՝ շուրջ **90** հասցեներում, վերելակների անխափան գործնությունն ապահովման համար համատիրություններին հատկացվել են անհրաժեշտ սարքավորումներ, իրականացվել են բազմաբնակարան շենքերի **20** մուտքերի վերանորոգման աշխատանքներ **20** հասցեներում:
- Բարեկարգվել են թվով **4** բակային տարածքներ, ձեռք է բերվել և տեղադրվել **5** գրուցարան, **25** նստարան, **18** աղբաման: Համատիրությունների հետ համագործակցությամբ իրականացվել է բակային գույքի և ջրամատակարարման և ջրահեռացման ցանցի նորոգման աշխատանքներ **20** հասցեներում:
- Իրականացվել է **18** հա կանաչ տարածքների խնամք և պահպանում: Տնկվել է **980** ծառ և **50** թուփ, **47746** հատ ծաղկասածիլներ, **35000** հատ վարդակակաչ, ինչպես նաև իրականացվել է վարդերի էտ: Կատարվել է **260** ծառի հատում և երիտասարդացում:
- Շարունակական բնույթ է կրել մայրերի հարակից տարածքների, Եղվարդի խճուղու միջնամասի կանաչ շերտի, ինչպես նաև Կենտրոնական այգու, Կաղնուտի այգու, Դավթաշենի հուշարձանի հարակից տարածքի, բակային հանգստի գոտիների ծառերի և կանաչ տարածքների խնամքը:
- **2017**թ. մշակութային և սպորտային միջոցառումները կրել են ընդգրկուն բնույթ և կազմակերպվել են կրթական հաստատություններում և բակային տարածքներում:
- **2017**թ. մշակութային և սպորտային ծրագրերում ապահովվել է մանկապարտեզների սաների, հանրակրթական և արվեստի դպրոցի երեխաների մասնակցությունը, իսկ սպորտային մրցաշարերում ու միջոցառումներում ընդգրկվել են ինչպես շախմատի դպրոցի սաները, այնպես էլ վարչական շրջանի երեխաներն ու պատանիները: Իրականացվել են հիմնանորոգմանն բարեկարգման աշխատանքներ վարչական շրջանի **6** մանկապարտեզներում:
- **2017**թ. սոցիալական բաղադրիչ ունեցող միջոցառումներ են իրականացվել Ամանորի, Ջատկի տոնի, Մայրության և գեղեցկության տոնի, Հայրենական Մեծ պատերազմի, ՀՀ անկախության օրվա կապակցությամբ: **1013** ընտանիք ստացել է կոմունալ վճարումների մասնակի փոխհատուցում, տրամադրվել է դրամական միջոցներ՝ դեղորայքի ձեռքբերման, բուժման ծախսերի, ուսման վարձերի և այլ ծախսերի համար: **511** ընտանիքի տրամադրվել է հագուստ: Պարենային օգնություն է տրամադրվել սոցիալապես անապահով **3219** ընտանիքի: Վառելիքայտի օգնություն է տրամադրվել **47** սոցիալապես անապահով ընտանիքի:

- Պետպատվերի շրջանակում բուժում է ստացել **169** շահառու:
- Սիրիահայ **93** ընտանիք տրամադրվել է նյութական աջակցություն և պարենային օգնություն:
- Սոցիալապես անապահով ընտանիքների երեխաներին Գիտելիքի օրվա կապակցությամբ պայուսակներ և գրենական պիտույքներ են հատկացվել, ինչպես նաև իրականացվել են ամառային հանգստի կազմակերպման ծրագրեր:
- «Դիակոնիա» ԲՀ-ի հետ համագործակցության շրջանակում Հուլիսի Ավան և Դավթաշեն թաղամասի **872** սոցիալապես անապահով ընտանիքի տրամադրվել է պարենային օգնություն:
- Դավթաշեն վարչական շրջանի և ՀՀ մարզերի, ԼՂՀ շրջանների միջև համագործակցության ծրագրերի շրջանակում իրականացվել են բարեգործական միջոցառումներ, ինչպես նաև մշակութային և սոցիալական բաղադրիչներով տարատեսակ ծրագրեր:
- «Առաքելություն Հայաստան» ԲՀ-ի հետ համագործակցության արդյունքում իրականացվել է՝ ցերեկային կենտրոնի տարեցների ծննդյան տոների կազմակերպում, հյուրասիրություն, մարտի **8**-ի, «Մայրության և գեղեցկության տոն», «Աշխատավորների միջազգային օր» միջոցառումների կազմակերպում, ցերեկային կենտրոնի տարեցների ծննդյան տոների կազմակերպում, էքսկուրսիայի կազմակերպում Աշտարակի ձոր, Սաղմոսավանք և հյուրասիրություն իրականացում բարեգործական ճաշարանում, նոր շահառուների ավելացում, /ընդհանուր **53** շահառու օգտվում է բարեգործական ճաշարանից/, անվճար ուսուցման դասընթացների կազմակերպում տարբեր խմբակներում,
- «Լույսի աստղ հաշմանդամ երեխաների ծնողների» ՀԿ-ի հետ համագործակցությամբ համատեղ հաշմանդամ ընտանիքներին տրամադրվել է կենցաղային տեխնիկա, սնունդ, ձմեռային տաք հագուստ:
- «Նյու Լայֆ Արմենիա» բարեգործական հիմնադրամի հետ համագործակցության շրջանակներում իրականացվել է հագուստի տրամադրում հաշմանդամ, սոցիալապես անապահով ընտանիքների երեխաներին, նաև հաշմանդամ/կույր/ շահառուի բնակարանի վերանորոգում:

Է Ր Ե Բ Ո Ւ Ն Ի Վ Ա Ր Չ Ա Կ Ա Ն Շ Ր Ջ Ա Ն

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Իրականացվել է **30000** քմ փողոցների ասֆալտապատում, ինչպես նաև բակային և միջբակային տարածքների **4950** քմ ասֆալտապատման աշխատանքներ՝ **12** հասցեներում:
- Ավարտվել են նախատեսված թվով **6** բակերի հիմնանորոգման աշխատանքները: Իրականացվել է նաև բակերի վնասված հատվածների վերականգնում, տեղադրվել է **57** նստարան և **40** նոր աղբարկղ:
- Պարբերաբար իրականացվել է կանաչ տարածքների պահպանման, մաքրման, ինչպես նաև ծառերի գարնանային և աշնանային էտման /հատման/ աշխատանքներ: Իրականացվել են **135 500** պալարասոխուկների և **1540** ծառերի տնկման աշխատանքներ:
- Պարբերաբար իրականացվել է թվով **4** հուշարձանների պահպանման և հարակից տարածքների պատշաճ տեսքի բերման աշխատանքներ:
- Իրականացվել են **6.696** քմ հարթ տանիքների վերանորոգման աշխատանքներ՝ **31** հասցեներում, ինչպես նաև թեք տանիքի վերանորոգում **585** քմ ընդհանուր մակերեսով:
- Իրականացվել են **79** շքամուտքերի /**24** շենքերի/ և **9** վերելակների վերանորոգման աշխատանքներ:
- **2017**թ. կրթական ծրագրերի շրջանակներում կատարվել են մի շարք փոխայցելություններ Արցախի Հանրապետության Հաղորթի և Ստեփանակերտի շրջաններ, ինչպես նաև Սևան քաղաքի **հ.3** դպրոց, **հ.1**, **հ.3**, **հ.4** մանկապարտեզներ, մարզադպրոցներ: Ցուցաբերվել է

աջակցություն: Վարչական շրջանի պատվիրակությունը այցելել է նաև Թբիլիսի և Սանկտ Պետերբուրգ:

- Վարչական շրջանի մանկապարտեզների ավարտական խմբերի սաներին տրամադրվել են պայուսակներ՝ գրենական պիտույքներով:
- Վերանորոգվել է հ. **64** մանկապարտեզի տանիքը (**400** քմ): Կատարվել է հ. **69** մանկապարտեզի հիմնանորոգում և բակի **1514** քառակուսի մետր հատվածի ասֆալտապատում: Հ.**70** մանկապարտեզը հիմնովին վերանորոգվել է, իսկ հ.**71** մանկապարտեզը վերանորոգվել է մասնակի:
- Մասնակի վերանորոգման աշխատանքներ են կատարվել հ.հ **35, 107, 123,178** դպրոցներում:
- Կազմակերպվել են մշակութային **18** միջոցառումներ նվիրված Ամանորի և Սուրբ Ծննդյան տոներին, Կանանց միջազգային օրվան, Հաղթանակի օրվան, Սահմանադրության օրվան և այլ տոներին: Իրականացվել է համագործակցություն Երևանի Պետական Դրամատիկական, Ստանիսլավսկու անվան ռուսական դրամատիկական, Մհեր Մկրտչյան, Հ.Պարոնյանի անվան երաժշտական կոմեդիայի, Համազգային թատրոնների հետ: Շարունակվել է համատեղ մշակութային գործունեության ծրագրերի մշակումը «Դո-ռե-մի» երգի ստուդիայի, «Էլ-Մար» կինոստուդիայի, «Լիբերտո» ակումբի հետ:
- Անցկացվել են սպորտային **9** միջոցառումներ՝ «Ազգային ժողովի գավաթ», «Լավագույն մարզական ընտանիք», Անկախության **26**-ամյակին նվիրված մարզական խաղեր և այլն:
- Կազմակերպվել է սպորտլանդիա՝ վարչական շրջանի մանկապարտեզների միջև, միջբակային մարզական միջոցառումներ, ինչպես նաև ըմբշամարտի մրցումներ՝ այլ վարչական շրջանների մարզիկների մասնակցությամբ:
- «Գիտելիքի օրվա» առթիվ սոցիալապես անապահով ընտանիքների **250** երեխաների տրամադրվել են պայուսակներ, գրենական պիտույքներ և այլ անհրաժեշտ պարագաներ:
- «Ամանորի և Սուրբ ծննդյան տոներին» շրջանակներում **1500** անապահով ընտանիքների տրամադրվել է սննդի փաթեթներ, իսկ երեխաներին՝ կոնֆետի փաթեթներ:
- «Հանս Քրիստիան Կոֆոեդ» բարեգործական հիմնադրամի անօթևանների կացարան է տեղափոխվել վարչական շրջանի տարածքում հայտնաբերված **14** անօթևան:
- Իրականացվել են վարչական շրջանում բնակվող **65** սիրիահայ ընտանիքների աջակցության տարբեր ծրագրեր: Տարվա ընթացքում **310** սիրիահայերի տրամադրվել են պարենային աջակցություն, կենցաղային պարագաներ:
- Վարչական շրջանի տնտեսվարող սուբյեկտների հետ համատեղ իրականացվել է «Ձեռք ձեռքի» սոցիալական ծրագիրը, որի շրջանակներում սոցիալապես անապահով **15** ընտանիքների տրամադրվել է տոնական պարենային փաթեթներ:
- Վարչական շրջանի սոցիալապես անապահով **3030** քաղաքացի օգտվել է իրականացված սոցիալական ծրագրերից, մասնավորապես ստացել են մանկական հագուստ, դեղորայք, դրամական օգնություն, մանկական կաթնախառնուրդ, պարենային օգնություն, մսամթերք, հաշմանդամի սայլակ, վառելիքայտ:
- Գերմանական Կարմիր Խաչի Բաղեն-Վյուրտեմբերգի երկրամասային կազմակերպության «Գթության խոհանոց»-ի արտագնա սպասարկման կենտրոնից օգտվել է **70** շահառու:
- Կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված **94** ընտանիքի տրամադրվել է դրամական աջակցություն:
- Հ. **2** պոլիկլինիկայում կազմակերպվել է «Բաց դռների օր», որի ընթացքում հետազոտվել է **146** մարդ: Տրվել է պետական պատվերի շրջանակներում բուժվելու և վիրահատվելու **109** միջնորդագիր:
- Տեղաշարժման սահմանափակ կարողություններով կարիքավոր **9** բնակիչների տրամադրվել են հաշմանդամի սայլակներ:
- Կազմակերպվել է վարչական շրջանում բնակվող **206** զինծառայողների ծնողների ԼՂՀ և ՀՀ սահմանամերձ գորամասեր իրականացվող այցը:

Կ Ե Ն Տ Ր Ո Ն Վ Ա Ր Չ Ա Կ Ա Ն Շ Ր Ջ Ա Ն

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Իրականացվել են **11500** քմ բակային տարածքների ասֆալտ-բետոնյա ծածկի վերանորոգման աշխատանքներ՝ **112** հասցեներում, և **7** բակային տարածքների կապիտալ վերանորոգման աշխատանքներ:
- Տնկվել է **2513** հատ ծառ, **12073** հատ թաղարային ծաղիկ, **3400** գծմ թուփ, **3625** վարդի թուփ, վարդակակաչներ: Իրականացվել է **46** հուշարձանների և հարակից տարածքների պահպանում և խնամք, **285** հատ չորացած ծառերի հատում, **67** հատ հիվանդ չոր կամ վթարային ծառերի կամ **1** թնի հեռացում, **660** գծմ ռոռզման ցանցի ընթացիկ վերանորոգման աշխատանքներ:
- Իրականացվել է **11864** քմ հարթ տանիքների վերանորոգման աշխատանքներ **84** հասցեներում:
- Իրականացվել է **7013** քմ թեք տանիքների վերանորոգման աշխատանքներ **208** հասցեներում:
- Յուրաքանչյուր ամիս իրականացվել է **724746** քմ մակերեսով ախտահանման և միջատազերծման աշխատանքներ:
- Կատարվել են շենքերի բակերում խաղաղաշտերի, զրուցատաղավարների, նստարանների նորոգման և ներկման աշխատանքներ:
- Կատարվել է բազմաբնակարան շենքերի **29** շքամուտքերի վերանորոգում **20** հասցեներում, վերանորոգվել է **2759** գծմ ջրամատակարարման և ջրահեռացման ներքին ցանց, կատարվել է **165.6** քմ ապակեպատում և մուտքերի պատուհանների տեղադրում, վերանորոգվել է **1876** գծմ ջրթափ խողովակ, ջերմամեկուսացվել է **963** գծմ խողովակ:
- Վերանորոգվել է **434** հատ վերելակ, շենքերի մուտքերի վրա տեղադրվել են **64** կողավորված փականներ:
- **2107** թ. կազմակերպվել են շուրջ **50** կրթական, մշակութային, սպորտային միջոցառումներ: Վերանորոգվել են վարչական շրջանի թիվ **19**, թիվ **7**, թիվ **8**, թիվ **2**, թիվ **3** մանկապարտեզները: Մշտական հսկողություն է իրականացվել շրջանի մանկապարտեզներում սննդի որակի նկատմամբ:
- Սոցիալապես անապահով **1031** ընտանիքի ցուցաբերվել է ֆինանսական աջակցություն: Դրամական աջակցություն են ստացել **2** ՀԿ-ներ: Մարտի **8**-ի կապակցությամբ **90** գոհված ազատամարտիկների մայրերին և կանանց հատկացվել է օգնություն: Գերմանական Կարմիր Խաչի հետ համագործակցությամբ բարեգործական ճաշ ծրագրից օգտվել են **70** խիստ կարիքավորներ: Մայիսի **9**-ի կապակցությամբ ՀՄՊ **49** մասնակցի և **67** զինհաշմանդամի ցուցաբերվել է դրամական աջակցություն: Ապրիլի **7**-ի կապակցությամբ սոցիալապես անապահով ընտանիքների **1-3** ամսական **40** երեխաների հատկացվել է օգնություն: ՀՀ Բանակի օրվա կապակցությամբ նվերներ են ստացել թվով **100** նորակոչիկներ: Հունիսի **1** -ի՝ երեխաների միջազգային օրվա կապակցությամբ **150** սոցիալապես անապահով ընտանիքների երեխաների հատկացվել է սպորտային հագուստ: Սոցիալապես անապահով ընտանիքների **50** երեխաների հատկացվել է հագուստ: Մեպտեմբերի **1** -ի կապակցությամբ սոցիալապես անապահով ընտանիքների **850** երեխաներ ստացել են պայուսակներ և գրենական պիտույքներ: Օտերերի միջազգային օրվա կապակցությամբ **80** միայնակ անժառանգ ծերերի հատկացվել են ձմեռային ծածկոցներ: Ամանորի կապակցությամբ շրջանի սոցիալապես անապահով **4450** ընտանիքների հատկացվել են սննդամթերքի փաթեթներ: Ամանորի կապակցությամբ շրջանի մանկապարտեզների և սոցիալապես անապահով ընտանիքների **3200** երեխաների հատկացվել են կոնֆետների փաթեթներ: Հանքավանի «Հասմիկ» ճամբարում իրենց ամառային հանգիստն են անցկացնում **90** սոցիալապես անապահով ընտանիքների երեխաներ:

- Շարունակվել են հասարակական կազմակերպությունների հետ համագործակցության ծրագրերը՝ ուղղված սոցիալական խնդիրների լուծմանը (մարդասիրական օգնությունների ստացում և բաշխում, առողջապահական, ուսուցողական ծրագրերի իրականացում):

Մ Ա Լ Ա Թ Ի Ա - Ս Ե Բ Ա Ս Տ Ի Ա Վ Ա Ր Չ Ա Կ Ա Ն Շ Ր Ջ Ա Ն

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Իրականացվել են 7400 քմ ասֆալտ-բետոնե ծածկի վերանորոգման աշխատանքներ շուրջ 70 բակային տարածքներում, ինչպես նաև 260զծմ եզրաքարերի վերանորոգման աշխատանքներ 4 հասցեներում:
- Բարեկարգվել են 5 բակեր, վերանորոգվել են 16 բակերի և այգիների անսարք մանկական խաղային սարքերը, վնասված նստարանները, աղբամանները: Իրականացվել են միջբակային անցուղիների աստիճանների վերակառուցման աշխատանքներ 5 հասցեներում:
- Իրականացվել է 83 հա կանաչ տարածքների խնամք և պահպանում, տնկվել է 6000 հատ տույա, կիպարիս, ակացիա և այլ դեկորատիվ ծառեր, 1500 հատ վարդի թուփ, ստեղծվել են 400քմ ծաղկային գոտիներ: Իրականացվել են վարչական շրջանի բոլոր հուշարձանների լվացման, հարակից տարածքների մաքրման և շրջակայքի ծաղկապատման աշխատանքներ:
- Կատարվել է շուրջ 800 չոր ծառերի հատման, երիտասարդացման աշխատանքներ և ծառերի խոր էտ 6 այգիներում: Իրականացվել է լուսաֆորների աշխատանքին և էլեկտրապայուներին խոչնդոտող ծառերի ճյուղերի հեռացման աշխատանքներ 8 խաչմերուկներում: Իրականացվել է 560 չոր ծառերի սանիտարական հատում և երիտասարդացում 8 փողոցներում:
- Վարչական շրջանի կանաչ տարածքներում տարվա ընթացքում իրականացվել է շուրջ 2000 զծմ ռոզման ցանցի վերանորոգման և տեղադրման աշխատանքներ 10 հասցեներում:
- Վերանորոգվել է վարչական շրջանի 320 շենքերի 14.641 քմ հարթ տանիք: Համատիրությունների միջոցներով վերանորոգվել է 205 շենքերի 7063քմ հարթ տանիք: Իրականացվել է վարչական շրջանի 65 շենքերի թեք տանիքների վերանորոգում՝ 1155 քմ մակերեսով:
- Իրականացվել է 27 վերելակների շարժիչների հիմնանորոգում, տեղադրվել են 35 հակակշռի զսպանակներ, 87 շենքերի 121 մուտքերում կատարվել են նկուղների և տանիքների դռների վերանորոգման աշխատանքներ: Համատիրությունների միջոցներով իրականացվել է 4839 զծմ կոյուղագծերի, ներքին ցանցի վերանորոգում 485 հասցեում:
- Իրականացվել է հ. 91 մանկապարտեզի հիմնանորոգման, հհ. 80, 82 և 97 մանկապարտեզների տանիքների վերանորոգման աշխատանքները: Կատարվել է ասֆալտապատում հհ. 77, 84, 89, մանկապարտեզների բակային տարածքում: Տեղադրվել են նոր ջրագծեր, կոյուղագծեր, ինչպես նաև ասֆալտապատվել և կանաչապատվել է բակային տարածքը: Բոլոր մանկապարտեզները ապահովվել են կոշտ գույքով: Մանկապարտեզների բակային տարածքներում կատարվել են ասֆալտապատման աշխատանքներ:
- Իրականացվել է 54 մշակութային և սպորտային միջոցառում:
- 2017 թվականին իրականացվել է սոցիալական աջակցության 23 ծրագիր, որից օգտված շահառու ընտանիքների թիվը 15194 է: «Գիտելիքի միջազգային օրվա» առթիվ 400 ընտանիքների տրամադրվել են պայուսակներ՝ գրենական պիտույքներով: 65 քաղաքացու տրամադրվել է դրամական օգնություն: «Հաղթանակի օրը» կազմակերպվել է միջոցառում և Հայրենական Մեծ պատերազմի վետերանների տրամադրվել է դրամական աջակցություն: «Հաշմանդամների միջազգային օրվա» կապակցությամբ 100 հաշմանդամի տրամադրվել են

նվերներ: «Տարեցների միջազգային օրվա»՝ հոկտեմբերի 1-ի կապակցությամբ թիվ 1 տուն ինտերնատի 50 տարեցների տրամադրվել են նվերներ, դրամական աջակցություն և կազմակերպվել է ճաշկերույթ: «Սուրբ Զատիկ»-ին 3500 անապահով բնակչի տրամադրվել է սննդամթերք: «Ամանորի և Սուրբ Ծնունդի» կապակցությամբ 2000 անապահով ընտանիքների տրամադրվել են սննդային փաթեթներ, 5300 երեխաների տրամադրվել է քաղցրավենիքի փաթեթներ: «Երեխաների պաշտպանության միջազգային օրվա» կապակցությամբ անապահով ընտանիքների 25 երեխաների տրամադրվել է տիկնիկային ներկայացման տոմսեր: «Ընտանիքի միջազգային օրվա» կապակցությամբ վարչական շրջանի 20 ընտանիքների տրամադրվել են նվերներ: «Ռուք մենակ չեք» ծրագրով 20 միայնակ հաշմանդամ տարեցների տրամադրվել են պարենային փաթեթներ: «Կանանց միջազգային օրը» կազմակերպվել է միջոցառում և վարչական շրջանի կանանց բաժանվել են վարդեր:

- Տարբեր սոցիալական ծրագրերում համագործակցությունը շարունակվել է շուրջ մեկ տասնյակ ՀԿ-ների հետ: Տրվել է միջնորդագիր 151 անձի՝ պետպատվերի շրջանակներում ստացիոնար բուժում ստանալու նպատակով: «Ապրիլ առողջ» ծրագրով «Աստղիկ» ԲԿ-ում 241 բնակիչ անվճար կամ մասնակի վճարումով օգտվել է բժշկական ծառայությունից: «Աստղիկ» ԲԿ-ում իրականացվել է 650 բնակչի անվճար վիրահատություն:

Ն Ո Ր Ն Ո Ր Ք Վ Ա Ր Չ Ա Կ Ա Ն Շ Ր Ջ Ա Ն

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Իրականացվել է փողոցների երթևեկելի մասի և մայրերի, բնակելի շենքերի բակային տարածքների 9000քմ ասֆալտբետոնե ծածկի ընթացիկ վերանորոգում՝ 34 հասցեներում, 290զմ բազալտե եզրաքարերի ընթացիկ վերանորոգման աշխատանքներ՝ 2 հասցեներում:
- Կառուցվել է 3 հանգստի գոտի, 1 մանկական խաղահրապարակ, վերանորոգվել է 2 հետապատ: Բակային տարածքներում և այգիներում տեղադրվել են 8 հատ ճոճանակ, 8 հատ զրուցարան, 75 հատ նստարան:
- Իրականացվել է վարչական շրջանի 37,58 հա կանաչ տարածքների խնամք և պահպանում: Իրականացվել է 171930 հատ ծաղիկասածիլի և 2000 հատ վարդի թփի տնկում և 3738 հատ ծառերի, թփերի տնկում, 23500 հատ ծառերի բուժում: Վարչական շրջանի 12 հուշարձանների հարակից տարածքներում կատարվել է ծաղիկների տնկում և խնամք: Իրականացվել է 1721 ծառերի խոր էտ, երիտասարդացում, սանիտարական մաքրում և ձևավորում, 217 չոր կամ վթարային ծառերի կամ մեկ թևի հեռացում: Իրականացվել են 400մ երկարությամբ նոր ոռոգման ցանցի անցկացման, 2000 մետր մետաղական խողովակների ապամոնտաժման, 400քմ խողովակաշարի ներկման աշխատանքներ:
- Իրականացվել է մոտ 9000քմ հարթ տանիքի վերանորոգում՝ 49 հասցեներում: 218 շենքերում իրականացվել է 5406քմ թեք տանիքի նորոգում: Հիմնանորոգվել է 5 վերելակ:
- Իրականացվել է 170 ջրամուտքերի վերանորոգում՝ 95 շենքերում: 143 շենքերում իրականացվել է 707քմ մուտքերի պատուհանների ապակեպատում, 6 աստիճանների հիմնանորոգման աշխատանքներ:
- Համատիրությունների հետ համագործակցությամբ 158 շենքերում իրականացվել է 1738զմ ջրթափ խողովակների վերանորոգում, 165 շենքերում իրականացվել է 2911զմ ջրամատակարարման և ջրահեռացման ներքին ցանցի վերանորոգում, 48 շենքերում իրականացվել է մուտքի, նկուղի և աղբախցիկի դռների տեղադրում՝ ընդհանուր թվով 55 հատ դուռ:
- Երևանի հ.109 և հ.118 մանկապարտեզներում իրականացվել են վերանորոգման աշխատանքներ: Մանկապարտեզներում ավարտվել է նախադպրոցական ուսուցման կազմակերպման համար ձեռք բերված գույքի և խոհանոցային պարագաների բաշխման գործընթացը: Բաշխվել է ընդհանուր թվով 233 եռահարկ և 296 երկհարկանի մահճակալ, 127

մանկական զգեստապահարան, **150** սեղան /3-6 տ./ և **755** աթոռ /3-6տ. /: Մշտապես հսկողություն է իրականացվում վարչական շրջանում գործող մանկապարտեզներում սննդի որակի, ժամկետների պահպանման, ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների պատշաճ ընթացքն ապահովելու ուղղությամբ: Մշտապես վերահսկողություն է իրականացվում նաև ուսումնական հաստատությունների հարակից տարածքների սանմաքրման, բարեկարգման և կանաչապատման աշխատանքների նկատմամբ:

- Կազմակերպվել է թվով **20** մշակութային և սպորտային միջոցառում:
- Սոցիալական աջակցության ծրագրերի շրջանակներում սոցիալապես անապահով ընտանիքներին տրամադրվել է նյութական աջակցություն, սննդային փաթեթներ, **4** հաշմանդամություն ունեցող անձի տրամադրվել է անվասայլակ, **212** կարիքավորների տրվել են միջնորդագրեր՝ պետպատվերի շրջանակներում ստացիոնար բուժում անցկացնելու նպատակով, սիրիահայ ընտանիքներին տրամադրվել է նյութական աջակցություն, սննդային փաթեթներ: «Նոր Նորք» բարեգործական ճաշարանից օգտվել են **183** կարիքավորներ, **1** անօթևան տեղափոխվել է անօթևանների կացարան, «Դպրոցականների ամառային հանգստի կազմակերպում» ծրագրի շրջանակներում Ծաղկաձորի «ԼԱՎԱ Աղբյուր» ճամբար **20**-օրյա հանգստի է ուղևորվել սոցիալապես անապահով ընտանիքների **100** երեխա, հաշմանդամություն ունեցող **8** երեխա ուղևորվել է 7-օրյա հանգստի Ստեփանավանի ճամբար, վարչական շրջանում բնակվող սոցիալապես անապահով ընտանիքների դպրոցահասակ երեխաներին տրվել է **550** հատ պայուսակ և գրենական պիտույքներ:

Ն Ո Ր Ք - Մ Ա Ր Ա Շ Վ Ա Ր Չ Ա Կ Ա Ն Շ Ր Ջ Ա Ն

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Իրականացվել են **3750** քմ ա/բ ծածկի նորոգման աշխատանքներ:
- Նորքի 2-րդ փողոցի վերջնամասում կառուցվել է մինի ֆուտբոլի դաշտ: Իրականացվել են նախկինում կառուցված բակերի և խաղահրապարակների ընթացիկ նորոգման աշխատանքներ **3** հասցեներում:
- Կանաչ տարածքներում իրականացվել են խնամքի և պահպանության աշխատանքներ: 2017թ. ընթացքում կանաչապատ տարածքների մակերեսը հասցվել է 1.1հա, տնկվել է 110 ծառ, 200 թուփ, 800 հատ փիփերթ տեսակի ծաղիկ, 500 վարդ, 15000 կակաչի սոխուկ: Նորքի 2 փող. վերջնամասում ստեղծվել է նոր կանաչ գոտի՝ սիզամարգ 50քմ: Տարվա ընթացքում իրականացվել է 135 ծառի խորը էտի և երիտասարդացման, 252զձմ ռոտգման ցանցի կառուցման աշխատանքներ:
- Կառուցվել է **66** զձմ երկարությամբ պարիսպ «Երևանի հ.122 մանկապարտեզ» ՀՈԱԿ-ի տարածքում:
- **2017**թ. ծրագրով իրականացվել է **33** մշակութային և մարզական միջոցառում:
- Պետպատվերի շրջանակներում բուժօգնության ստացման նպատակով միջնորդություն է ներկայացվել **47** շահառուի համար, դրամական աջակցություն է ցուցաբերվել **215** սոցիալապես անապահով ընտանիքների և քաղաքացիների, այդ թվում՝ **88** ՀՄՊ վետերանների, արցախյան պատերազմի մասնակից վետերանների, քառօրյա պատերազմի մասնակիցների, զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների: **60** երեխա մեկնել է Հանքավանի «Հեքիաթների կիրճ» ճամբար: Տրամադրվել է աջակցություն **7** սիրահայերի: Սոցիալապես անապահով շուրջ **35** շահառու օգտվել է բարեգործական ճաշարանի ծառայություններից, թվով **50** շահառուի տրամադրվել են բնամթերային աջակցություններ: Միեր Մկրտչյան արտիստական թատրոնի հետ համագործակցության արդյունքում՝ շուրջ **194** սոցիալապես անապահով քաղաքացու տրամադրվել են ներկայացման տոմսեր, շուրջ **200** սոցիալապես անապահով ընտանիքների երեխաների տրամադրվել են դպրոցական պայուսակներ և գրենական պիտույքներ, թվով **104** ընտանիքի

և քաղաքացու տրամադրվել է նյութական աջակցություն: Ամանորի կապակցությամբ թվով **650** տարբեր սոցիալական խմբերի ընտանիքներին տրամադրվել է բնամթերային աջակցություն: Միանվագ դրամական աջակցություն է ցուցաբերվել **134** սոցիալապես անապահով ընտանիքների:

ՆՈՒԲԱՐԱՇԵՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Իրականացվել է շուրջ **2500** քմ մակերեսով ասֆալտապատման, **59** գծմ եզրաքարերի վերանորոգման և **17** գծմ փոխարինման աշխատանքներ:
- Բարեկարգման աշխատանքներ են կատարվել Նուբարաշեն **11** փողոցի երկու հասցեներում: Տեղադրվել է **4** զրուցատաղավար, **13** աղբարկղ, **13** նստարան, **2** մանկական խաղ, **2** սպորտային խաղ, **11** արտաքին լուսավորության հենասյուն:
- Անցկացվել է արտաքին լուսավորության **850** քմ նոր ցանց **6** փողոցներում, կառուցվել է թվով **8** թեքահարթակ **11** փողոցում:
- Նոր ծաղկային տարածքներ են ձևավորվել **4** հասցեներում: Գարնանային և աշնանային ծառատունկերի ընթացքում տնկվել է **1100** ծառ, **8000** կակաչի սոխուկ: Իրականացնել է թվով **1350** ծառերի էտ:
- Հիմնանորոգվել է **1** շենքի տանիք, իրականացվել են **16** շքամուտքերի վերանորոգման աշխատանքներ:
- Կազմակերպվել են շուրջ **35** մշակութային և մարզական, ինչպես նաև պետական, ազգային ու այլ տոների և հիշատակի օրերին նվիրված միջոցառումներ: Կազմակերպվել են ցուցահանդեսներ, գրքի շնորհանդեսներ, վարպետաց դասեր, հանդիպումներ գրողների, հայտնի երաժիշտների, պարարվեստի բնագավառի ճանաչված գործիչների, ազգագրական խմբերի հետ և այլն:
- Սոցիալապես անապահով **92** բնակչի ցուցաբերվել է ֆինանսական աջակցություն: Հաղթանակի օրվա կապակցությամբ աջակցություն է ցուցաբերվել **36** ընտանիքի՝ զոհված ազատամարտիկների ընտանիքներ, արցախյան պատերազմի **1**-ին և **2**-րդ խմբի զինհաշմանդամներ և Հայրենական Մեծ պատերազմի մասնակիցներ: Ձուկված, հաշմանդամ դարձած զինծառայողների, ծնողագուրկ ու սակավ ապահովված բազմազավակ ընտանիքների, աշխարհագորայինների **60** դպրոցահասակ երեխաներ իրենց ամառային հանգիստն են անցկացրել ճամբարներում: Սոցիալապես անապահով ընտանիքների **85** երեխայի տրամադրվել են պայուսակներ և գրենական պիտույքներ: Ամանորի և Սուրբ Ծննդյան տոների կապակցությամբ **140** ընտանիքի տրամադրվել է սննդային փաթեթ: Սոցիալապես անապահով **363** երեխաների տրամադրվել է քաղցրավենիքի փաթեթ:
- Շարունակվել է համագործակցությունը հասարակական կազմակերպությունների հետ:

ՇԵՆԳԱՎԻԹ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Իրականացվել է շուրջ **3100** քմ ասֆալտ-բետոնե ծածկի վերանորոգման աշխատանքներ շուրջ **125** հասցեներում, **1120** գծմ եզրաքարերի հիմնանորոգում և վերանորոգում **6** հասցեներում:
- Իրականացվել է **7** բակերի բարեկարգում, ինչպես նաև **174** բակային տարածքների ընթացիկ վերանորոգման աշխատանքներ: Իրականացվել է հենապատի վերանորոգում մեկ հասցեում:

- Կառուցվել է գեղարվեստական լուսավորության ցանց **3** հասցեներում, տեղադրվել են **583** լուսատուներ, իրականացվել են արդեն իսկ կառուցված ցանցի ընթացիկ վերանորոգման աշխատանքներ:
- Իրականացվել է **3385** քմ հարթ տանիքի վերանորոգում՝ **31** հասցեներում, **10774** քմ թեք տանիքի վերանորոգում՝ **94** հասցեներում: Վերանորոգվել է թվով **9** վերելակ: Տեղադրվել է թվով **118** մուտքի դուռ **78** հասցեներում: Փոխվել է **5530** գծմ անձրևատար խողովակ:
- Ստեղծվել է **300** քմ սիզամարգ Շնչենկո փողոցում: Կատարվել են այգիների, պուրակների և սիզամարգերի խնամքի և պահպանման աշխատանքներ:
- Կատարվել են Ծաղկային և գեղարվեստական ձևավորումներ, տնկվել են աշնանը պահեստավորված թվով **13000** ծաղկասածիլներ, կատարվել է թվով **163582** հատ պիտուկյա, ցինյա, գեորգինա, մեխակ, գերան, գացանիա և տագետես ծաղկատեսակների տնկման աշխատանքներ:
- Գարնանային ծառատունկի ընթացքում տնկվել է **2830** հատ ծառ և թուփ, դպրոցների և մանկապարտեզներին և համատիրություններին տրամադրվել է թվով **620** ծառ:
- Իրականացվել է **1870** ծառերի էտման, երիտասարդացման, հատման, կտրված և վթարային ճյուղերի հեռացման, խորը էտման և մասնակի ձևավորման, **6310** ծառերի, թփերի և ծաղիկների բուժման, **13583** ծառերի կրապատման աշխատանքներ:
- Կատարվել են ոռոգման ջրագծերի վերանորոգման, փականների տեղադրման աշխատանքներ: Ոռոգման ջրագծեր են անցկացվել վարչական շրջանի հանրակրթական դպրոցների և նախադպրոցական հաստատությունների տարածքներում:
- Վերանորոգվել են հհ.**139, 128, 130, 131, 143** մանկապարտեզները: Կազմակերպվել են պետական տոներին և հիշատակի օրերին նվիրված մշակութային զանգվածային միջոցառումներ վարչական շրջանի կրթօջախներում, մշակույթի կենտրոններում, այգիներում: Իրականացվել են տարաբնույթ միջոցառումներ, ֆլեշմոբեր և այլ մշակութային ծրագրեր: Կազմակերպվել են տարաբնույթ մարզական միջոցառումներ, սպորտլանդիաներ, մրցումներ՝ ուղղված առողջ ապրելակերպի խթանմանը:
- Սոցիալապես անապահով **10934** ընտանիքների տրամադրվել է անհրաժեշտ աջակցություն: Սիրիահայ ընտանիքներին տրամադրվել են սննդի փաթեթներ: Պետպատվերի շրջանակներում վիրահատության և բուժման համար տրամադրվել են **92** միջնորդագրեր: **150** երեխաներ իրենց ամառային հանգիստն են անցկացրել Ծաղկաձորի ճամբարում: Գրենական պիտույքներով համալրված դպրոցական պայուսակներ են տրամադրվել վարչական շրջանի **610** դպրոցահասակ երեխաների: Ամանորի և Սուրբ Ծննդյան տոնի կապակցությամբ սոցիալապես անապահով ընտանիքներին տրամադրվել են **2860** նվեր-փաթեթներ:
- Շարունակվել է համագործակցությունը «Հայաստանի հաշմանդամների «Փյունիկ» միություն» ՀԿ հետ՝ հաշմանդամ երիտասարդների զբաղվածության ապահովման, նրանց մասնագիտական ուսուցմանն աջակցելու նպատակով, «Հանս Քրիստիան Կոֆոլեդ» ՀԿ-ի հետ՝ անօթևաններին աջակցելու նպատակով, ինչպես նաև «Էմմանուել» «Ալեքս», «Արդա», և այլ հասարակական կազմակերպությունների հետ:

Ք Ա Ն Ա Ք Ե Ռ - Ջ Ե Յ Թ Ո Ի Ն Վ Ա Ր Չ Ա Կ Ա Ն Շ Ր Ջ Ա Ն

2017 թվականին իրականացված աշխատանքներ

- Իրականացվել են շուրջ **2970.5** քմ ասֆալտապատման աշխատանքներ **15** հասցեներում: Բարեկարգվել է **3** բակային տարածք, տեղադրվել է **3** զրուցարան և **14** նստարան:

- Վերանորոգվել է բազմաբնակարան շենքերի **1428** քմ մակերեսով թեք և **1780** քմ մակերեսով հարթ տանիք: Համատիրությունների կողմից աշխատանքներ են իրականացվել ևս **23** հասեցնելու: Վերանորոգվել է բազմաբնակարան շենքերի շուրջ **70** մուտք:
- Իրականացվել են կանաչ տարածքների խնամքի և պահպանման աշխատանքներ: Տնկվել է **2670** ծառ: Կատարվել են ծառերի ձևավորման աշխատանքներ, էտվել է թվով **152** ծառ: Իրականացվել է թվով **2000** ծառերի բուծում, **7900** ծառերի կրապատում, ստեղծվել է **600** քմ սիզամարգ: Իրականացվել է **21.4** հա ծաղկային տարածքների, վարդանոցների ոռոգում, ծաղկային տարածքների ստեղծում, **10** հուշարձանների հարակից տարածքների մաքրման և խնամքի աշխատանքներ:
- Հիմնանորոգվել է հ. **160** մանկապարտեզը: Հ. **162** մանկապարտեզում իրականացվել են **1** խմբասենյակի և **2** սանհանգույցի վերանորոգման աշխատանքներ:
- Կազմակերպվել է իրականացվել է ՀՀ տոների և հիշատակի օրերին նվիրված **23** մշակութային և սպորտային միջոցառում:
- ՀՀ պետական և եկեղեցական տոների կապակցությամբ տոնական միջոցառումներ են կազմակերպվել վարչական շրջանում գործող բարեգործական ճաշարանների շահառուների համար: Դրամական պարզներ են տրամադրել թվով **147** ՀՄՊ և թիկունքի վետերաններին, զոհված ազատամարտիկների ընտանիքներին և հաշմանդամ ազատամարտիկներին՝ հայրենիքի պաշտպանի օրվա և մայիսյան հաղթանակների տոների կապակցությամբ, ինչպես նաև շրջանի ամենատարեց բնակիչներին՝ Տարեցների միջազգային օրվա կապակցությամբ:
- **2017**թ. շարունակվել է դրամական աջակցության ցուցաբերումը սոցիալապես անապահով ընտանիքներին՝ **1**-ին խմբի հաշմանդամներին, կերակրողին կորցրած ընտանիքներին, ապրիլյան քառօրյա պատերազմում զոհված և վիրավոր զինծառայողների ընտանիքներին, ինչպես նաև վարչական շրջանում համատեղ սոցիալական ու բարեգործական ծրագրեր իրականացնող հասարակական կազմակերպություններին:
- Աշխատավորների միջազգային օրվա, ընտանիքի օրվա, հաշմանդամների միջազգային օրվա և Ամանորի կապակցությամբ աշխատանքի վետերանների, բազմազավակ, հաշմանդամ ունեցող և կարիքավոր շուրջ **1500** ընտանիքի տրամադրվել են սննդի փաթեթներ: Կազմակերպվել է սոցիալապես անապահով ընտանիքների **270** երեխաների ամառային հանգիստը Ծաղկաձորում:
- Երեխաների պաշտպանության միջազգային օրվա և Սեպտեմբերի **1**-ի կապակցությամբ նվերներ, դպրոցական պայուսակ ու գրենական պիտույքներ են տրամադրվել սոցիալապես անապահով ընտանիքների երեխաներին:
- Պետպատվերի շրջանակներում վիրահատության և բուժման համար տրամադրվել են միջնորդագրեր սոցիալական համապատասխան արտոնյալ խմբերում չընդգրկված, սակայն անհրաժեշտ բուժման կարիք ունեցող սոցիալապես անապահով բնակիչներին:
- Հասարակական կազմակերպությունների հետ համագործակցության միջոցով շարունակվել է համապատասխան աջակցության ծրագրերի իրականացումը՝ ուղղված կարիքավոր ընտանիքների սոցիալական բեռի թեթևացմանը: